

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра туризму та рекреації

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Розроблення ретрит-туру територією Сардинії (Італія) та його просування на ринку України»

Студентки 4 курсу, 18 групи,
освітнього ступеня «бакалавр»,
спеціальності 242 «Туризм»,
освітньої програми
«Міжнародний туризм»

підпис студента

Воронюк Дар'ї
Вадимівни

Науковий керівник
к.е.н., доцент

підпис керівника

Хлоп'як Сергій
Васильович

Гарант освітньої програми
к.держ.упр., доцент

підпис керівника

Кравцов Сергій
Станіславович

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет
Факультет ресторанно-готельного та туристичного бізнесу
Кафедра туризму та рекреації
Освітній ступінь «бакалавр»
Спеціальність 242 «Туризм»
Освітня програма «Міжнародний туризм»

Затверджую

Зав. кафедри

Тетяна ТКАЧЕНКО

«___» грудня 2022 р.

ЗАВДАННЯ
на випускню кваліфікаційну роботу студентці

Воронюк Дар'ї Вадимівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи:

«Розроблення ретрит-туру територією Сардинії (Італія) та його просування на ринку України»

Затверджена наказом ДТЕУ від «01» листопада 2022 р. № 2900.

2. Строк здачі студентом закінченої роботи: 02.06.2023 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Мета роботи: розроблення та обґрунтування ретрит-туру територією Сардинії (Італія), а також заходів з його просування на туристичному ринку України

Об'єкт дослідження: процес формування продукту ретрит-туризму на національному ринку туристичних послуг

Предмет дослідження: теоретичні, методичні та практичні аспекти процесу створення ретрит-туру територією Сардинії (Італія) та його просування на ринку України

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТУ РЕТРИТ-ТУРИЗМУ

- 1.1. Теоретичний базис ретрит-туризму.
- 1.2. Діагностика стану та тенденцій розвитку ринку ретрит-туризму в Україні.
- 1.3. Ресурсний потенціал регіону Сардинія (Італія) в сфері ретрит-туризму.

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТ РЕТРИТ-ТУРУ ТЕРИТОРІЄЮ САРДИНІЇ (ІТАЛІЯ) ТА ЙОГО ПРОСУВАННЯ НА РИНКУ УКРАЇНИ

- 2.1. Розроблення маршруту та програми туру.
- 2.2. Заходи та інструменти просування ретрит-туру на ринку України.
- 2.3. Економічне обґрунтування туру.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи:

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Вибір і затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	01.09.2022 – 01.11.2022	01.11.2022
2	Оформлення і затвердження завдання на роботу	02.11.2022 – 02.12.2022	02.12.2022
3	Написання та попередній захист 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	03.12.2022-10.02.2023	10.02.2023
4	Написання та попередній захист 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	11.02.2023 – 21.04.2023	21.04.2023
5	Оформлення випускної кваліфікаційної роботи	22.04.2023 – 08.05.2023	08.05.2023
6	Представлення роботи на кафедру та попередній захист у комісіях	09.05.2023-22.05.2023	22.05.2023
7	Доопрацювання, оформлення, друкування, підготовка матеріалів до захисту	23.05.2023 – 01.06.2023	01.06.2023
8	Представлення готової зшитої випускної кваліфікаційної роботи на кафедру	до 02.06.2023	02.06.2023
9	Захист випускної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії	Згідно з розкладом	

6. Дата видачі завдання «02» грудня 2022р.

7. Науковий керівник
випускної кваліфікаційної роботи _____ Сергій ХЛОПЯК
(підпис)

8. Гарант освітньої програми _____ Сергій КРАВЦОВ
(підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент _____ Дар'я ВОРОНЮК
(підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Студентка Воронюк Дар'я Вадимівна виконала випускну кваліфікаційну роботу у визначений термін згідно із затвердженим календарним планом. За змістом, структурою та оформленням робота відповідає встановленим вимогам. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто теоретичні та прикладні основи формування туристичного продукту ретрит-туризму, проведено діагностику вітчизняного ринку ретрит-туризму, оцінений ресурсний потенціал його розвитку в Сардинії (Італія).

На основі отриманих результатів розроблені маршрут та програма ретрит-туру по Сардинії, аргументовано визначені маркетингові заходи з його просування та здійснене економічне обґрунтування реалізації на ринку України.

Після перевірки роботи на унікальність виявлені недоліки усунені.

Дослідження є самостійною авторською працею, завершеною згідно з поставленою метою та визначеними завданнями, і рекомендується до захисту в Екзаменаційній комісії.

Електронну версію випускної кваліфікаційної роботи отримано для передання до репозитарію Державного торговельно-економічного університету.

Науковий керівник
випускної кваліфікаційної роботи _____ Сергій ХЛОПЯК
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____
(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____
(прізвище, ініціали)
може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Сергій КРАВЦОВ
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Тетяна ТКАЧЕНКО
(підпис)

« _____ » _____ 20 _____ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	9
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТУ РЕТРИТ-ТУРИЗМУ	9
1.1. Теоретичний базис ретрит-туризму.....	9
1.2. Діагностика стану та тенденцій розвитку ринку ретрит-туризму в Україні.....	14
1.3. Ресурсний потенціал Італії для розвитку ретрит туризму.....	21
РОЗДІЛ 2	27
ПРОЄКТ РЕТРИТ-ТУРУ ТЕРИТОРІЄЮ САРДИНІЇ (ІТАЛІЯ) ТА ЙОГО ПРОСУВАННЯ НА РИНКУ УКРАЇНИ	27
2.1. Розроблення маршруту та програми туру.....	27
2.2. Заходи та інструменти просування ретрит-туру на ринку України.....	34
2.3. Економічне обґрунтування туру.....	38
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Актуальність дослідження. Туристичні організації дуже чутливі до несприятливих факторів пов'язаних з політикою, економікою, природними умовами. В Україні туристичні організації зазнали суттєвих змін та скорочень в період пандемії COVID-19, коли нарешті потік туристів почав відновлюватись до пандемічних часів почалась повномасштабна війна. Потрібно переорієнтовувати туристичні напрямки з популярних раніше на нові, які закриватимуть оновлені потреби туристів та даватимуть можливість сфері туризму не занепадати, а навпаки набирати обертів збільшуючи попит. Один з таких відносно нових напрямків, який задовольнить потреби туристів є ретрит-туризм. В Італії, цей напрямок є досить популярним та активно розвиває відповідну інфраструктуру, а саме – ретрит-комплекси. Острів Сардинія може похизуватись природним надбанням, яке так необхідно для розвитку цього виду туризму.

Рівень дослідженості теми. Значення відносно нового напрямку ретрит-туризму, його зародження та що в себе включає, в своїх роботах досліджували Paul Heintzman, Renata Tomljenović та Irena Ateljevic. Ними розглянуто витoki ретрит-туризму, що він почав зароджуватись з релігійного туризму, а саме буддизму в макрорегіоні Південно-Східної Азії. Досліджено, як позитивно впливає ретрит-туризм на стан людини фізичний та ментальний, які види розгалуження напрямку існують та які потреби туристів закривають. Розглянуто характерну інфраструктуру для даного виду туризму та його розгалуження. Започаткував дослідження даного напрямку та опублікував свою працю Paul Heintzman ще у 2013 році, його колеги доповнили дослідження у 2015 році, це все до настання всесвітньої пандемії. Нажаль, в наукових надбаннях немає оновленої інформації щодо важливості ретрит-туризму, його потенціалу зважаючи на світові події.

Метою роботи є дослідження теоретичних засад і розроблення практичних рекомендацій щодо формування продукту та його просування на

ринку України.

Об'єктом дослідження є процес розроблення та просування продукту ретрит туризму.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні аспекти розроблення та просування продукту ретрит-туру територією Сардинії (Італія) на території України.

Завдання, які необхідно виконати для досягнення поставленої мети:

- дослідити теоретичний базис ретрит-туризму;
- провести діагностику стану та тенденцій розвитку ринку ретрит-туризму в Україні;
- дослідити ресурсний потенціал Сардинії (Італія) в сфері ретрит-туризму;
- розробити маршрут та програму туру;
- дослідити заходи та інструменти просування ретрит-туру на ринку України;
- навести економічне обґрунтування туру.

Методи дослідження: логічний аналіз даних туристичної статистики України регулярно публікованої Державним агентством розвитку туризму (ДАРТ) та Національної Туристичної Організації України (НТОУ). Аналіз узагальнюючого матеріалу щодо визначення та поняття ретрит-туризм в наукових публікаціях вітчизняних та іноземних вчених, таких як : Paul Heintzman University of Ottawa «Spiritual and Religious Outcomes of Leisur Travel and Tourism: A Framework for Synthesizing Empirical Research» та Renata Tomljenović , Irena Ateljevic «Transformative tourism: WORKING DEFINITION AND TYPOLOGY OF TRANSFORMATIVE TRAVEL». Аналіз та проведення порівняння туристичного ринку ретрит-туризму України та Сардинії. Створення власного туру та економічний розрахунок туристичного продукту.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та додатків. Основний текст роботи становить 52 сторінки, на яких представлено 16 таблиць та 15 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТУ РЕТРИТ-ТУРИЗМУ

1.1. Теоретичний базис ретрит-туризму

Туризм – це про відпустку, побачити та спробувати нове, щось приємне. Таке уявлення мають люди, які не мають жодного професійного відношення до сфери туризму. Та вони частково праві, бо в законодавстві України значення терміну : «Туризм» - це виїзд особи з постійного місця проживання територією своєї країни чи закордон з певною ціллю подорожі за власний кошт [1]. Дати точне визначення науковці не можуть, тому що туризм – це широке явище, дослідження проводяться розглядаючи сферу з різних сторін.

Одне з таких досліджень проводила М. Колосінська, яка вивела 3 підгрупи визначень: що характеризують туризм як галузь; як відносини та як діяльність. Відповідно до галузевого підходу туризм розглядається як самостійна галузь національної економіки, у межах якої створюється специфічний туристичний продукт, тобто товар або послуга для задоволення потреб осіб, які подорожують. Прихильником даного підходу виступає і Д. Соловійов, говорячи, що «туризм – сукупність соціально-економічних відносин, що на платній основі забезпечують потреби людини у відпочинку, лікуванні, забезпеченні професійних та інших цілей шляхом використання рекреаційних та історико-культурних ресурсів» [5].

Різні чинники впливають на ціль подорожі туриста, в період 2020-2021 років , один із таких – епідемія COVID-19 та його мутовані види. Більшість країн світу були змушені закрити свої кордони для туристів та резидентів своєї країни на в'їзд та виїзд. Відчуття замкнутості негативно вплинуло на психіку людини, а наслідки хвороби у вигляді загальмованості реакції мозку сприяли формуванню потреби, запиту та мотивації до подорожі. Пізнання нового формує нові нейронні зв'язки, покращує самопочуття людини та роботи мозку,

що так потребує людина після довготривалої самоізоляції. На сьогоднішній день, досить впливовим чинником для українців та інших резидентів країни є війна на території України. Резиденти ментально виснажені, деякі особисто пережили трагічні ситуації та потребують психологічного відновлення в спокої. Тобто їх потреба в духовному та психологічному відновленні.

Відповідною ціллю подорожі, що задовольнить потреби цього сегменту туристів є – ретрит-туризм. Саме в залежності від цілей подорожі сформувались та продовжують формуватись, велика кількість видів туризму, такі як: ретрит-туризм, діловий, сімейний, екологічний, екстремальний, рекреаційний, гастрономічний, культурно-пізнавальний або екскурсійний, і т.д. Таким чином, туристична діяльність виступає засобом порозуміння й толерантності у відносинах між численними етнічними спільнотами та культурами відіграючи важливу роль в історичному, духовному, культурному, економічному та політичному житті. Урахування потреб та мотивацій різних категорій туристів сприяє розширенню використання культурного потенціалу країн, природнього ресурсу, робить спадщину регіонів країн доступною більшому сегменту відвідувачів, реалізуючи освітню функцію туризму [6].

Загального затвердженого визначення Всесвітньою туристичною організацією (ЮНВТ), що таке ретрит-туризм наразі відсутнє, так як цей вид туризму тільки популяризується. Ретрит – запозичений термін з англійської мови. Означає духовні практики, спрямовані на поліпшення свого ментального та духовного стану. Є безліч варіацій практик, але в більшості своїй вони зосереджені на медитації та теперішньому моменті. Ретрит-туризм – пов'язаний з духовністю, взагалі або пов'язаний з певною релігійною приналежністю, і представляє зростаючу частину ринку туризму. Цей вид туризму дозволяє туристу вибратися із постійного місця перебування та звичайного ритму життя, обставин, обмеживши зв'язок із зовнішнім світом на деякий час та забути про всі тривоги. Навіть нетривалий, наприклад, йога-ретрит чи спа-ретрит, позитивно впливає на самопочуття і сприяє внутрішній трансформації [9,17].

Трансформаційний потенціал ретриту пов'язаний із мотивацією туристів до пошуку глибшого розуміння себе та сенсу життя. Наразі існують ретрит-центри, які мають всеохоплюючий цілісний підхід для туристів пропонуючи поєднання оздоровлення та духовності. Включають в свої послуги духовні практики такі як йога, медитації, різні заходи на природі та спеціальні дієти, що позитивно впливають з середини. Якщо ж оздоровчі центри зосереджені на покращення фізичного стану туриста, то ретрит центри біль зосереджені на отриманні духовних чи релігійних прозрінь. Головною особливістю такого виду турів є проходження їх у віддалених від цивілізації місцях, в Європі це найчастіше монастирі, хоча все частіше пропонують різні типи ретритів. Професор Пол Хайнцман, ґрунтуючись на огляді кількох досліджень, які базуються на опитуваннях відвідувачів ретрит-центрів, дійшов висновку, що ретрити сприяють особистісній трансформації, відновленню розуму й тіла, розслабленню, позитивному світогляду та ясному мисленню, веде до набуття нових навичок, знань або вивченню нових технік медитацій і, нарешті, веде до покращення самоідентичності. Хайнцман вважає, що ретрит заходить так далеко, що можна стверджувати, що ретрити потенційно призводять до трансформаційної спільноти, оскільки вони розвивають альтруїзм, співчуття та почуття справедливості та, на цій основі, сприяють поліпшенню світу[9].

Ми визначили, що ретрит – це духовний відпочинок, та в багатьох дослідженнях ретрит-туризм відносять до загального поняття духовного туризму. В деяких дослідженнях туристів використовували концепцію духовного благополуччя. В ході аналізу бразильського паломника шляхом св. Якова з Компостели, виведено чотири ключові виміри духовного благополуччя за яким туристи обирають різні види ретрит-туризму:

- трансцендентичність;
- значуще життя;
- спільнота спільних цінностей та підтримки;
- внутрішні цінності.

Раніше згаданий Хайнцман, на основі вибірки з 248 учасників, досліджував взаємозв'язок між численними видами дозвілля, включаючи подорожі та духовне благополуччя. За його дослідженням, частота участі в загальних подорожах таких категорій туризму як морський круїзний, пляжний, пізнавальний, не співвідносяться ні з поведінковим, ні з суб'єктивним духовним благополуччям. Негативне співвідношення узгоджується з поясненням професора-дослідника Йорського університету Гарета Моргана, що не всі любителі пригодницького відпочинку мають духовні стосунки з природою, а радше розглядають природу як щось, що потрібно дослідити та перемогти. За іншим результатом досліджень Хайнцман, духовним результатом є духовне подолання дозвілля, яке відноситься до способів, у які люди отримують допомогу в контексті свого довкілля від духовних ресурсів (наприклад, вищих сил, духовних практик чи релігійної спільноти) у періоди життєвого стресу. Ілюстрацією цього результату є відкриття Корнелії Фойгт та інших про те, що деякі туристи відвідують ретрит-тури, щоб впоратись з негативними життєвими подіями та подолати їх, наприклад, такими як смерть близької людини, розлучення, після родова депресія або виявлення серйозної хвороби, та інше. Іншим мотивом для відвідування ретрит-туру є бажання особистої трансформації, наприклад, відвідувач гори Афон, який очевидно переживав певну кризу: «Моя головна мета - зміцнити свою віру таким чином, щоб я міг продовжувати своє життя вдома з новою енергією та відчуттям мети» [8].

Наразі українці продовжують жити в стані війни, та більшість з громадян помічає за собою проявлення посттравматичного стресового розладу (ПТСР), за відкриттям Фойгт можемо віднести це до категорії – проживання негативних життєвих подій, що слугує причиною для відвідування ретрит-туру. Вказана причина сприяє розвитку, та навіть започаткуванню такого тренду як: «Ретрит для позбавлення ПТСР». Тобто види ретритів різні, та можуть формуватись за запитом, якщо в цьому є потреба.

Зазвичай ретрити – це виїзні семінари, які проходять у віддалених місцях. Учасникам пропонують широкий спектр закладів для проживання: починаючи від приватних будинків, монастирів чи ашрамів в Індії – для тих, хто прагне глибшої духовної обізнаності, «омолодження» тіла й розуму до розкішних курортів та комплексів – для тих, хто хоче відпочити, покращити стан здоров'я або ж вилікувати хронічні захворювання. Програми ретриту також варіюються, основні види:

Таблиця 1.1

Основні види програм ретрит-турів

Найменування виду	Опис
Йога-ретрит	Один з найпопулярніших варіантів, який поєднує ретрит-тур з йога-тріпом. В програмі, день на 50-60% складається з духовних практик і розтяжок, фізичних вправ. Провідник в таких турах має бути фахівцем з мінімум 3-річним досвідом роботи в йозі і професіоналом в області медитацій, самопізнання. Крім медитацій учасники практикують інші способи розміреного відпочинку, такі як: чайні церемонії на березі водойому; майстер-класи (масаж, грязьові ванни, арома-терапія, танці); філософські дискусії і т.д.
Ретрит (усамітнення)	В програмі дня зазвичай: вранці – медитація, в обід – корисна лекція від коуча, фахівця із самопізнання, ввечері – медитація. Ніяких гучних вечірок і посиденьок, виїзду в місто на екскурсію. Є тільки ви, інші учасники туру, тур-лідер і природа.
Ретрит з фітнесом в співвідношенні 50 на 50	Такий вид ретриту часто потребує певної фізичної підготовки (базова, середня). Вранці група займається духовними практиками (медитації, самопізнання). В обід має вільний час, корисні майстер-класи, екскурсії до сусідніх селищ, сходження. Вечір проходить під пробіжки на березі моря, аеробіка, танці, цикл фізичних вправ.
Ретрит з класичним тріпом	Існує 3 різновиди цього формату: 10 днів подорожі з яких 5 днів присвячується культурно-пізнавальним заходам, інші 5 днів – виключно духовні практики для розслаблення, усунення тривожності; в програмі другого формату, кожен день в обід або ввечері запланована екскурсія або виїзд в місто на прогулянку, решта часу відведена для ретриту; в третьому форматі раз в 3 дні виїзд за межі селища (на майстер-клас або просто прогулянку містом) на півдня або цілий день для зміни обстановки.
Авторські ретрит-тури	Такий вид турів формують особи від відповідного закладу, чи спеціалісти з сильним особистим брендом в соціальних мережах.

Найменування виду	Опис
Авторські ретрит-тури	Організатор власноруч формує тур, спочатку подорожуючи самотушки, тестує різні місця та складає унікальний маршрут подорожі. Особливість цього виду туру в тому, що організатор все робить власноруч та супроводжує туристів. Туристи хочуть не просто відвідати країну чи локацію, бо хочуть поїхати саме з організаторами та отримати від них віддачу, певну емоційній та зацікавленість. Тривалість туру та наповнення програми може бути різним, та базуватись на запиті підписників, якщо це провідник з особистим брендом в соціальних мережах.

Джерело: складено автором за даними [10]

Види програм ретрит-турів – різноманітні, але їх мета залишається спільною – це відновлення духовного, психологічного та фізичного стану туриста. Як саме буде комфортніше досягати цієї мети, обирає турист самостійно з переліку програм, так як хтось тільки новачок, а хтось з туристів вже досвідчений, в когось є потреба з більш фізичним навантаженням, а комусь не вистачає глибоко занурення.

1.2. Діагностика стану та тенденцій розвитку ринку ретрит-туризму в Україні

З початком 2020 року розповсюдження пандемії Covid-19 завдало в галузь туризму значних змін. Туристи змінювали підхід до вибору типу відпочинку та країни. Обмеження в виїзді та в'їзді до інших країн стали поштовхом до стрімкого розвитку внутрішнього туризму та нових напрямків туризму.

За статистичними даними Національної Туристичної Організації України кількість іноземних туристів, обслужених у колективних засобах розміщення (КЗР) суб'єктами туристичної діяльності в країні в цілому мала тенденцію до спаду в період з 2013 по 2020 роки [8].

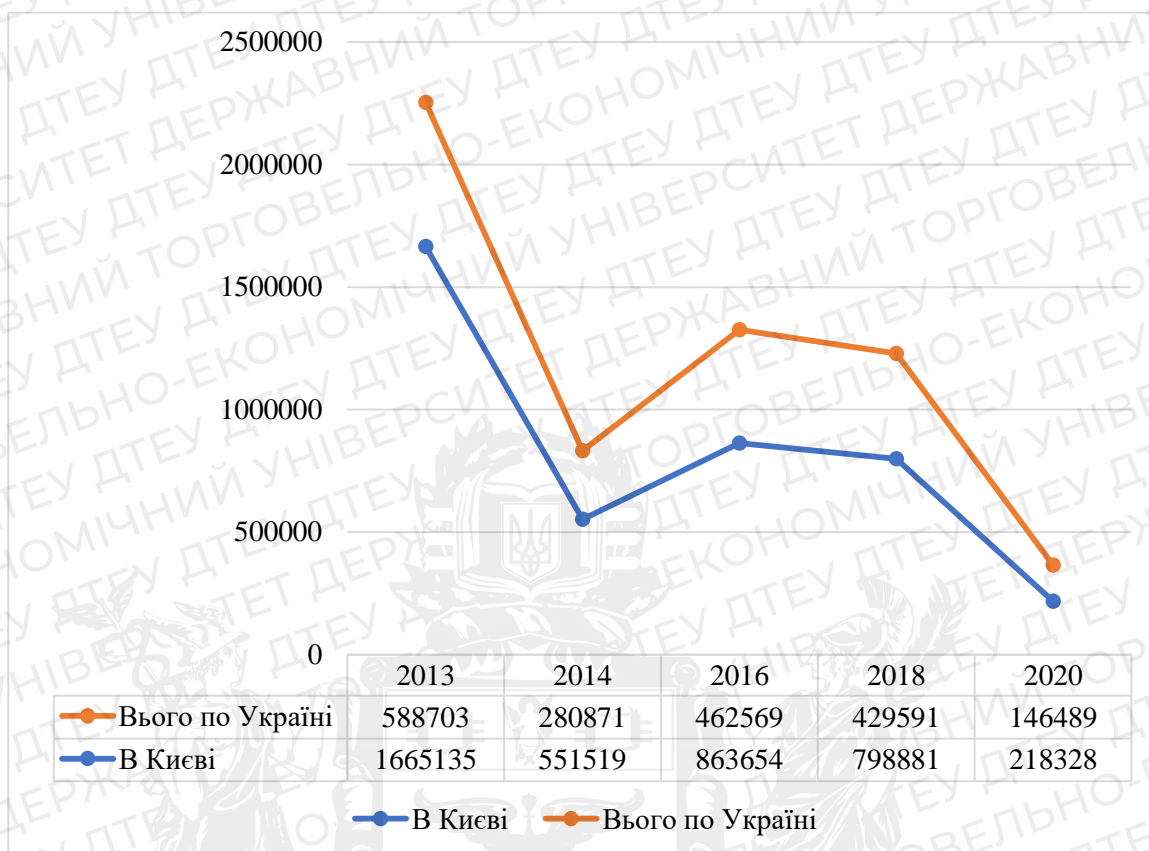

Рис.1.1 Кількість іноземців, обслугованих у КЗР, осіб в період 2013-2020 роки

Джерело: складено автором за даними [2]

Попри всі збитки, які зазнала туристична сфера в Україні, статистичні дані представлені Державним Агентством Розвитком Туризму (ДАРТ) за 2021 рік свідчили про відновлення та поступовий ріст туристичного збору. Загалом показники за 2021 рік вищі на 86,8% за 2020 рік, та на 20% за 2019 рік. Таким чином до бюджету надійшли в 2019 році – 196 млн грн, в 2020 році – 130,6 млн грн, та в 2021 році – 244 млн грн [2]. Цей ріст туристичного збору обумовлений тим, що Україну за 2021 рік відвідали понад 4 млн туристів та це на 26% більше ніж в 2020 році, та показник кращий за «доковідні» часи.

Нажаль, за умов воєнного стану можливостей для внутрішнього так само як для в'їзного туризму зменшилось, що суттєво вплинуло на потік туристів. Тобто, імовірно зменшилось надходження коштів до бюджету більше ніж на рівень показників за «ковідні» часи і тим більше до розквіту сфери туризму в Україні, а саме до 2010-х років.

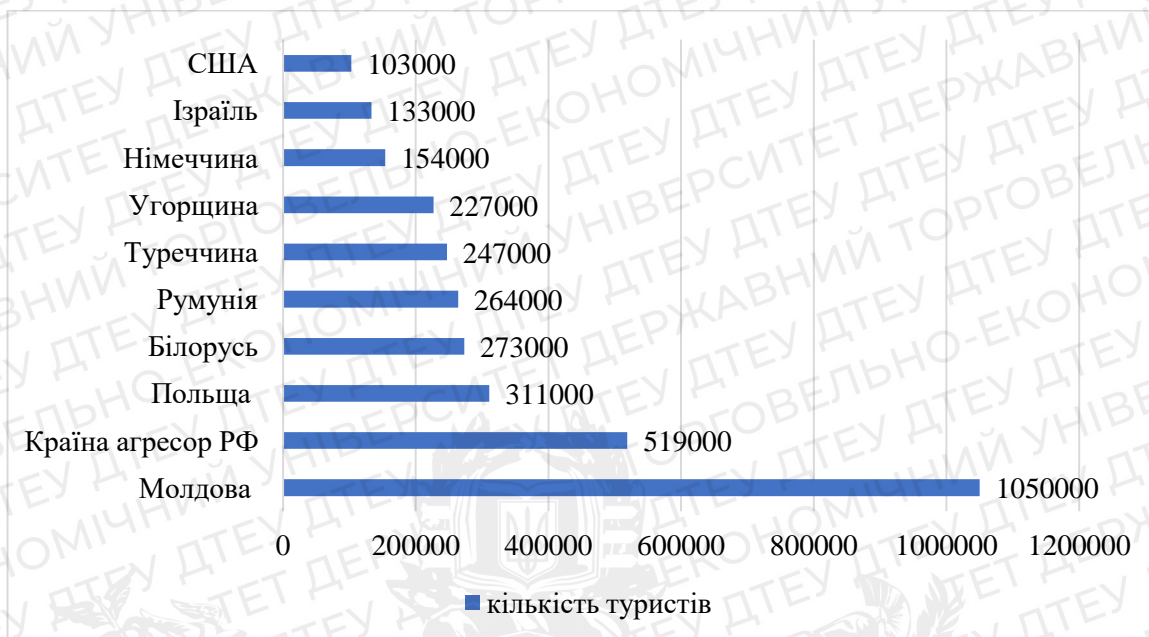

Рис.1.2. Чисельність іноземців, що в'їжджали в Україну у 2021 році

Джерело: складено автором за даними [2]

ДАРТ також провів опитування респондентів та навів статистичні дані дізнавшись мету їх подорожі до України.

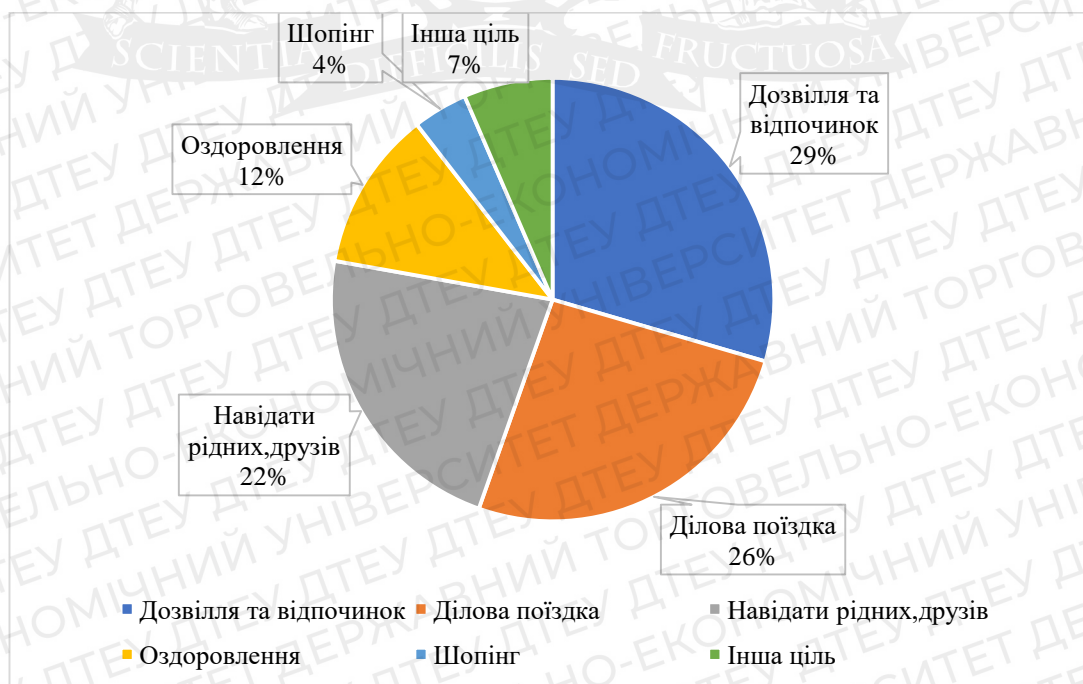

Рис.1.3 Мета в'їзду іноземців в Україну

Джерело: складено автором за даними [3]

Головною темою 2022 року було визначено – оздоровчий та медичний туризм. Цей напрямок ставав все більш затребуваним останніми роками в багатьох країнах світу але сегмент все ще не достатньо чітко визначений та має відмінності в організації процесу. За визначенням ЮНВТО, оздоровчий туризм – це вид туристичної діяльності, метою якого є покращення та збалансування всіх основних сфер людського життя, включаючи фізичну, розумову, емоційну, професійну, інтелектуальну та духовну. Основна мотивація оздоровчого туриста – це участь у заходах профілактичних, активних чи навпаки релаксуючих, які покращать спосіб його життя як фізичного, так і ментального [3].

Нажаль, оздоровчий та медичний туризм – це дійсно одна з основних цілей подорожі, тому що через наслідки війни є потреба у відправці резидентів країни на лікування закордон, чи маючи психологічні наслідки вони їдуть за власним бажанням ментально оздоровитись. Як ми вже раніше розглянули, до початку бойових дій значний вплив на зміни в виборі туристами подорожей був через карантин та його обмеження. Тоді туристи також потребували оздоровлення, по більшій мірі – ментального чи духовного. Тому надзвичайною популярністю ще в 2021 році почали користуватись види туризму де найбільша можливість воз'єднатись з природою та усамітнитись. Це могли бути вже більш відомі види туризму як зелений чи сільський, та й нові напрямки. За даними ЮНВТО, туристи плануючи свої поїздки, все частіше почали звертати увагу на автентичність, екологічність та локальний бренд.

Українці продовжували подорожувати закордон під час та після ослаблення карантинних обмежень, але доступні були для подорожі невелика чисельність країн та вартість туристичного продукту значно зросла. Багато українців тимчасово втратили свій заробіток, тому в виборі відпочинку все ж таки було важливо знизити витрати. Нижча вартість на послуги стала поштовхом до попиту внутрішнього туризму в Україні та сприяло попиту на спеціалізовані види туризму.

Загалом, ще в 2019 році ДАРТ створив проєкт «Мандруй Україною» з метою популяризації подорожей українців всередині країни. На офіційному сайті проєкту представлені туристичні напрямки України по областях, туристи можуть побачити цікаві місця для подорожей або скористатись вже створеними маршрутами. Проєкт дає змогу цікаво подорожувати Україною самотужки формуючи свою подорож чи обрати вподобаного гіда в певному місті. На кінець 2021 року програма «Мандруй Україною» мала прогрес в охопленні близько 10 мільйонів у соцмережах, банерній рекламі та в діджиталі. Досить перспективні результати, але повноцінно оцінити вклад програми в туризм, наскільки ефективною була кампанія та чи почали українці більше мандрувати, було можливо після повторного проведення дослідження в 2022 році [18].

Статистичні дані за 2021 рік дали позитивні перспективи щодо в'їзного туризму, чисельності іноземних гостей в Україні та стимулювання українців подорожувати та розвивати внутрішній туризм. Позитивні дані продовжили тішити на початку 2022 року, однак 24 лютого всі авіарейси були відмінені, до 3-ї ранку всі літаки з аеропортів столиці та не тільки, були відправлені в інші країни. Трохи пізніше тим же ранком сотні тисяч українців прокинулись від звуку вибухів – почалось повномасштабне вторгнення рф на територію України. Загалом частина туристичних компаній закрилась, інші переорієнтували свою діяльність на волонтерство – використовували своє устаткування, залучали зв'язки, щоб організувати закупівлю гуманітарної допомоги з-за кордону [23].

Про відновлення основної діяльності туристичні компанії тривалий час навіть не думали. Згідно даних львівської туристичної компанії «Відвідай», в квітні вони вже помітили попит на тури та екскурсії, згодом поновили свою діяльність. Спочатку проводились екскурсії для львів'ян та переселенців до Львівської області, потім почали відновлювати свої автобусні тури в Карпати. Загалом, компанія відновила свою діяльність на 30-40%. Люди зосередились на Львівщині, Франківщині і Закарпатті. Всіх цікавлять гори та щоб це було недалеко від Львова [23].

Ретрит-туризм в Україні досить молодий напрямок, який тільки почав популяризуватись. Однак цей сегмент вже має чималу чисельність шанувальників. За попитом туристів сформувались певні тенденції розвитку даного виду туризму в Україні, які мають вплив та формують пропозиції туристичного продукту сегменту ретрит-турів.

Рис.1.4 Тенденції розвитку ретрит-туризму в Україні

Джерело: складено автором

В Україні ретрит-тури пропонують спеціалізовані туристичні компанії, також поступово з'являються пропозиції від фітнес та танцювальних студій, в соціальних мережах кваліфіковані спеціалісти йоги чи інших напрямків іноді організують авторські ретрит-тури. Розглянемо, які види турів пропонують туристичні компанії в Україні, які вже поновили свою діяльність. Як правило українськи туроператори пропонують такі види турів: медитативний (в основі програми медитації для самопізнання та відновлення, й інші духовні практики для комплексного підходу); йога-ретрит (заспокоєння внутрішньої тривоги та зняття зажимів через роботу з тілом в йозі й медитацій для повноцінності комплексу). Нині до основних видів турів додався ще один – реабілітаційний (для проживання та подолання травматичного досвіду отриманого в ході війни,

емоційне відновлення). Систематизуємо пропозиції туристичної послуги ретрит-туру діючих українських компаній

Таблиця 1.2

Пропозиції ретрит-туризму

Найменування туристичної фірми	Цінова політика	Область, місто	Види турів	Ключове в програмі туру
Компанія «Travel with sense»	720 євро ≈31680грн 1євро/44грн	Кіпр Карпати, Україна	Сакральний ретрит «Повернути себе» «За межі» Медитативний ретрит	Для внутрішньої трансформації. Медитації, енергопрактики з підсвідомістю, екстримальні практики
Ретритний центр «Yogaist»	1700-7200 грн	Карпати Київська обл.	Йога – ретрит «Реабілітація та емоційне відновлення» Мовчазний ретрит Йога-ретрит на 1 день	Для внутрішньої трансформації чи проживання болючого досвіду. Тихе, віддале та безпечне місце. Медитації та йога практики.
Проект «Еко-я»	10500-12500 грн	Боржава, Закарпатська обл. Яремче, Івано-Франківська обл.	Еко-тур йоги та медитацій	Для перезавантаження, нового досвіду та вражень. Похід, йога, звукова медитація, здорове харчування та масаж.

Джерело: складено автором за даними [15].

Таким чином, в Україні є пропозиції ретрит-туризму, та він в перспективі може стати одним з провідних напрямків в зв'язку з наслідками війни, та як ми

неодноразово розглядали раніше – потреба в ментальному оздоровленні, відновленні.

1.3. Ресурсний потенціал Італії для розвитку ретрит туризму

Італія являє собою туристський продукт вищого ступеня досконалості: міжнародна статистика відводить їй почесне місце в п'ятірці найбільш розвинених із погляду туризму країн світу, оскільки на вказану країну припадає 6% усього туристичного «обороту» нашої планети. [4]. Туризм, одна з основних галузей промисловості Італії, статистичні дані демонструють позитивні результати та відновлення майже після двох років бездіяльності через пандемію COVID-19. Під час першої національної конференції в цьому секторі Istat (італійське бюро статистики), що у період січень-серпень 2022 року кількість ночівель, зареєстрованих в італійських місцях розміщення, зростає на 74,7% порівняно з 2021 роком [7].

Країна є одним із фаворитів для іноземних туристів, особливо тих, хто любить розважальні поїздки. Згідно з дослідження, проведеними Confcommercio та Istituto Piepoli, Італія є основним напрямком для поїздок з метою комплексного оздоровлення (фізичного, духовного) та просто релаксу (СПА відпочинок) [7]. Також в 2022 році Італія отримала вже в шостий раз поспіль премію Times Awards, яка зазначає титул кращого спрямування. Півмільйона читачів відомої британської газети «Таймс» проголосували за Італію, віддавши нагороди «Найкраща країна призначення» та «Найкращий готель». Окрім цього, Італія має ще 31 номінацію, що сприяє до попиту подорожей в цю казкову країну. Проте, для ретрит-туризму важливе інше, природне надбання, бо зазвичай ретрити проводяться на природі, так щоб можна було максимально усамітнитись та насолодитись природою. Італія може похизуватись й цим, маючи 8300 км берегової лінії, мальовничі гори і хвиляста територія пагорбів, судноплавні озера та річки, багата мозаїка національних та регіональних парків. Міста мистецтва – абсолютні шедеври, як і запаморочливе

сузір'я сіл [32]. Ця країна, відома неймовірними пейзажами, багатою колоритною культурою та історією і, звичайно ж, розкішними ретрит-курортами.

Як ми вже розглянули, що представляє собою ретрит-туризм в Україні – це духовний розвиток на природі. Італія має трохи інше уявлення про те, що таке ретрит, тому пропонує інший напрямок цього сегменту. Італія, колоритна країна сповнена культурними цінностями та ритуалами. В їх розумінні ретрит – це відпочинок по-італійським традиціям, в тур якого входить смачна їжа, кава, прогулянки колоритними частинами міста та інше. Щодо місцина проживання на період ретриту, італійці пропонують красиві та «люксові» комплекси побудовані десь далеко з красивим пейзажем, що досить відмінно від пропонованого розміщення в українських ретрит-турах.

Розглянемо регіони Італії, куди їхати за відповідним запитом. Почнемо з Сицилії – море, культура, чудова їжа тут все перебуває у гармонії з красою. Будь-то арабо-норманські бані Палермо або бароко Катанії; храми Агрідженто або Стародавній Таорміни; кристально чисте море або чарівна їжа та винні делікатеси. Прогулюючись традиційними іригаційними шляхами, що йдуть від льдовиків до фермерських угідь через весь ліс де все ще використовують неймовірні традиційні способи спрямування води, йдучи можна зупинитись кожні 10 хвилин для медитації, споглядати та відчувати цілющу енергію диво місця. В Сицилії є колишній монастир, який пере облаштували в розкішний готель, де можна зупинитись в комфорті, насититись духовним та перш за все, возз'єднатись зі своїм найглибшим «я» [31].

Регіон Тоскани, також славиться природними пейзажами, поєднаннями історії та традицій. У самому серці регіону, культовий горбистий ландшафт з відтінком золота та зелені, можна пройти оздоровчими та релаксаційними стежками, а також лікувальними. В цьому регіоні доступні спеціальні процедури за індивідуальним планом, а також можливо обрати вже сформовану програму для ретрит-туру розроблену для глобального благополуччя. В ретриті туристів іноді будуть оточувати виноградники, пагорби та ряди кипарисів. У

Тоскані є вдосталь місць, де турист зможе крок за кроком вирушати у подорож, щоб знову відкрити баланс, усвідомлення, а також здоров'я, працюючи над тілом, розумом і духом. Таким чином, духовний ретрит-туризм знаходить свою справжню сутність у Тоскані [31].

Інше чарівне місто – Апулія, розріджена атмосфера, ритм життя, який йде пліч-о-пліч з природою, сповільнюється і наповнює очі і легені дивом. Здійснити ранкову прогулянку, насолодитись плодами дуже багаті природи. Є майстер-класи та семінари. Тут можна практикувати в тиші йогу, медитації та цілісні методи релаксації. Мальовничі місця дають змогу духовно окультуритись серед вікових оливкових дерев, після окунутись в одних з найпрозоріших бухт на півострові, до того ж насолодитись смачними стравами. Апулія – чудово підходить для того, щоб дізнатися себе і почати подорож углиб себе, яка допоможе краще справитись з повсякденним життя та його труднощами, розуміти та долати свої обмеження без страху [31].

Ретрит-центри досить популяризуються в Італії. Так у регіоні Натурно, Preidlhof пропонує найсучасніші центри для цілісного оздоровлення. Інтегрованим лікувальним відпочинком керують лише старші цілителі, спеціалісти по методу транскраніальної мікрополяризації (ТКМ) та стародавнім лікам, зцілення травами, ті хто володіють старовинним видом лікувального масажу дзен шиацу, лікар комплементарної медицини, та по взаємодії з природою. Є також Energy & Healing Retreat x 2, де цілителі поєднують індивідуальні сеанси з досвідом для пари. Glowing Flow Retreat ідеально підійде тим, хто шукає свій шлях, духовне натхнення та зцілення травами в цьому допоможе [31]. Тобто, регіони Італії задовольняють різні запити на ретрит-тури, кожний турист зможе знайти для себе найбільш підходящий для нього варіант та відправитись на духовне відновлення насолодившись при цьому новою країною та її мальовничою природою.

Існують різні ретрит-центри, щодо туристичних компаній які пропонують ретрити країною, в основному це міжнародні представники та поодинокі авторські тури. Систематизуємо пропозиції компаній щодо ретрит-туризму.

Таблиця 1.3

Пропозиції ретрит-туризму в Італії

Найменування туристичної фірми	Цінова політика	Область, місто	Види турів	Ключове в програмі туру
Компанія «Gramundi»	-	Валь д'Ультімо, Південний Тіроль, Валь ді Соле	Йога-відпочинок Йога та походи	Звільнити свій мозок від думок, зарядитись енергією посеред мальовничих пейзажів
Компанія «True Nature Travels»	- По предзапиту	Апулія, Умбрія, Тоскана	Тури з кураторами: Йога-ретрит «Зміни вашої історії» «Коріння висхідного йогічного ретриту» «Солодке життя під сонцем Тоскани» Йога та свідомість	В основі йога та медитації. В залежності від типу туру, різний клас відпочинку (люкс чи для студентів), та поглибленні практики
Платформа «Tripaneer»	163 – 6519 дол. 26160 – 260760 грн 1дол/40грн	Сардинія, Сицилія, Тоскана, Апулія, Пескосолідо, П'ємонт, Італійський півострів	Різновиди йога-медитативних турів (за к-тью днів, трансформаційний чи відпочинок) Ретрит духовної йоги	Заняття в приміщенні та на природі, різні види йоги в комплексі з правильним харчування та доступне вегетаріанське меню
Авторський проєкт «All About Italian»	- По предзапиту	Гаєте, Лаціо	Навчання італійської мови проводячи час, як італійці	Проживання класичного дня італійців, смачна їжа, прогулянки містом та паралельно навчання італійської

Джерело: складено автором за даними [16]

Отже, дослідивши надбання Італії ми вже знаємо, що країна має в достатку природних місць які можна використовувати для ретрит-турів. Природні умови різні, взможі задовольнити різний запит (море, гори, сад олив та інше), в відалених куточках мальовничих місць вже наявна інфраструктурна база, яка

дозволяє прямо зараз формувати різні види туристичних послуг ретрит-туризму. В Італії наразі зростає попит на ретрит-центри, туристи можуть бронювати ретрит-тури групою на певну дату, або ж самостійно поїхати в такий ретрит-центр, коли їм це буде завгодно без супроводу та вільно обирати наповнення свого комплексу для трансформації або відпочинку, та які саме процедури.

Крім основних складових для перспективи розвитку ретрит-туризму в Італії, важливим ще є фактор транспорту. До початку повномасштабної війни в Україні, було можливо купити квитки на літак від лоукостерів, що також привабливо для вибору саме Італії для подорожі, так як вартість могла бути від 10-15євро. В нинішніх умовах, дорога до будь-якої країни на відпочинок стала складнішою, тому що потрібно доїхати до кордону, а потім ще з сусідньої країни їхати в місце призначення. Вкрай важливо щоб можна було дістатись до країни в яку планується подорож досить швидко, та з Італією це можливо, до того ж в наявності квитки на лоукостери.

Висновки до розділу 1

Визначено, що офіційне термінологічне визначення від організації ЮНВТО про напрямок ретрит туризму – відсутня, але цей напрямок займає зростаючу частину чинку. Дослідники визначають, ретрит – це духовні практики спрямовані на відновлення внутрішнього спокою, покращення психологічного стану та фізичного, іноді ретрит дотикається частково чи повністю з релігією.

В сучасних умовах війни, даний вид туризму є необхідним на ринку, так як багато людей постраждало від наслідків війни, набули синдром ПТСР та потребують саме психологічного та духовного відновлення. В заняттях з йоги можна зняти спазми в тілі, в заняттях з медитації – нарешті відпустити думки та переживання.

Було визначено, які види програм ретрит-турів вже існують на ринку, які

компанії їх пропонують. Основний напрямок наразі, ретрит в тиші у віддаленому природному місці з метою покращення психоемоційного стану.

За даними ДАРТ, було виявлено позитивну тенденцію попиту на туристичні послуги до початку війни, показники почали наближатись до даних до пандемічних часів. Також 2022 рік був націлений на просування саме оздоровчого туризму до якого можемо віднести ретрит-тури.

РОЗДІЛ 2

ПРОЄКТ РЕТРИТ-ТУРУ ТЕРИТОРІЄЮ САРДИНІЇ (ІТАЛІЯ) ТА ЙОГО ПРОСУВАННЯ НА РИНКУ УКРАЇНИ

2.1. Розроблення маршруту та програми туру

В умовах повномасштабної війни та воєнного стану, при формуванні туру потрібно дотримуватись певних особливостей. Повітряний простір над Україною зачинений для громадських польотів, тому популярний маршрут літаком змінено на потяг та автобус, яким туристичну групу доправляють до сусідньої країни, звідти туристи вилітають до пункту призначення. Через повітряну тривогу та обстріли – транспорт зупиняє свій рух, при розрахунку маршруту закладаємо додатковий час на можливе запізнення потягу/автобусу до аеропорту в країні сусіда з якої вилітає туристична група. В програмі група в'їжджатиме потягом, якщо виїзд планувати автобусом, при розробці закладатимемо час на можливий простій на кордоні Україна-сусідня країна, так як простій може бути 5-12 годин, що суттєво вплине на перебіг туристичної подорожі без закладання додаткового часу.

До організації туру також враховуємо дію комендантської години в місті, тому збір групи на Центральному вокзалі Києва відбувається завчасно. На вокзалі проходить перевірка документів, та якщо особа яку перевіряють матиме прописку пів-острова Крим чи Донецька, Луганська область, її можуть на деякий час затримати для задання питань. Щоб наші туристи не переймались можливою затримкою на потяг, ми завчасно в інформаційному листі та особистих повідомленнях проінформуємо про те, щоб турист завчасно прибув до локації зустрічі та пройшов перевірку без переймань.

Маємо також врахувати заходи безпеки в разі повітряної тривоги до посадки на потяг. Провідник групи завчасно знає місця для укриття на вокзалі та біля нього, приїжджає раніше туристів для їх перевірки. Також провідник оцінює скупчення людей в тих місцях щоб розуміти в яке укриття краще вести

групу. Як зазначалось раніше, під час повітряної тривоги потяг стоїть на колії та не починає свій рух, тому якщо тривога почалась до прибуття потягу, наша група туристів має бути відведена до найближчого укриття та пройти на посадку тільки після її завершення.

При оформленні туру, маємо запросити певні документи на дозвіл про виїзд закордон, якщо майбутній турист відноситься до певної категорії професій яким обмежено вільне пересування закордон (представники медичної структури, військові і т.п.).

До співпраці планується залучити майстра з йоги та медитації для того, щоб підібрати локації в яких буде зручно проводити практики. В залежності від типу практик з йоги зможемо сформувати на який вік туристів розрахований наш ретрит-тур, тому що йога існує: для новачків, продвинутих, ті хто займається роками.

Отже, пропонується до проектування «ретрит-тур на о.Сардинія (Італія)». В турі запропоновано заняття з йоги два рази на день (вранці та ввечері), та постійна зміна локації так, щоб майже кожне заняття проводилось в новому місці. Для локацій йоги було взято: територію готелю в центрі м.Кальярі, південно-західне узбережжя острова пляж Сон де Мар (м.Торре-Гранде), пляж «Caletta del Faro» на острові Сан-Джованні-ді-Сініс (біля м.Торре-Гранде), на території готелю “B&B La Murichessa” (м.Арцакена), пляж Ла Скіумара в північно-східній частині острова (м.Арцакена), пляж «Torre di San Gemiliano» (м.Тортолі) (додаток В) [11,12,13,14]. Поміж заняттями пропонуються локації для культурно-пізнавального відпочинку, щоб не тільки відновитись тілом й духом, але й розширити свій кругозір та дослідити о.Сардинія (додаток Б). Загалом обрано локації так, щоб туристи змогли побувати у різних частинах острова[25,26,27,28,29,30]. Таким чином сформувався кільцевий тип маршруту в якому ми починаємо та закінчуємо з однієї локації – аеропорт Кальярі, та впродовж туру побувають туристи в південній частині острова, південно-західній, північно-східній, південно-східній. Пункти маршруту зображено на рис.2.1.

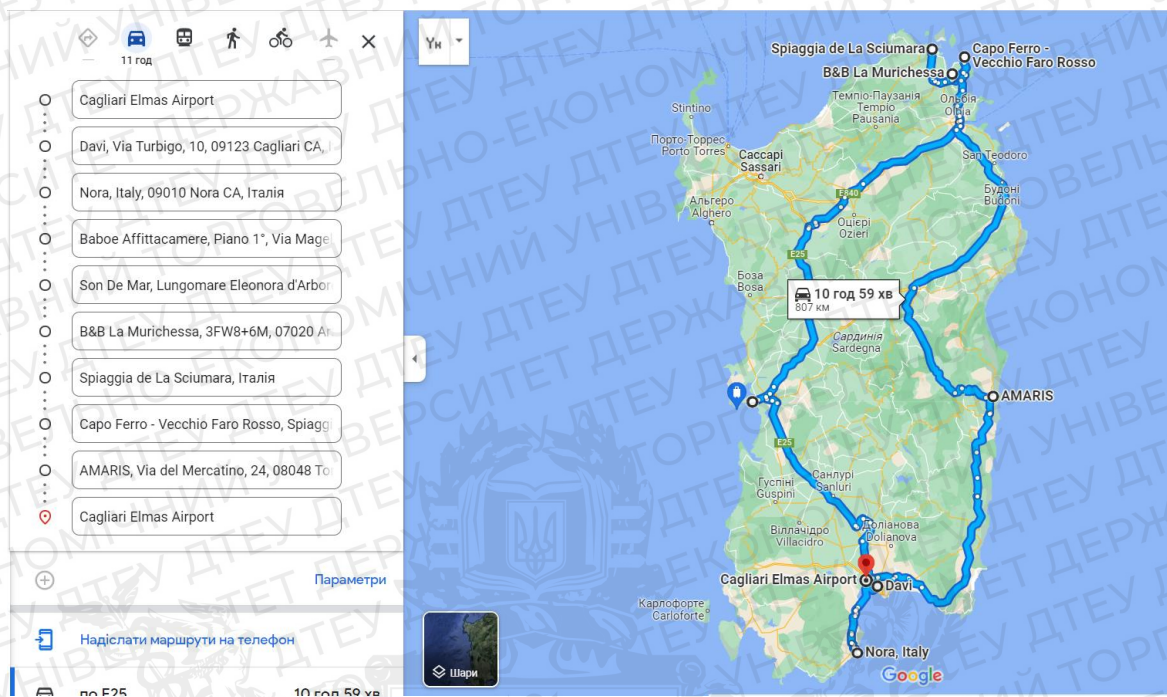

Рис.2.1 Пункти маршруту «ретрит-тур о.Сардинія»

Джерело: побудовано автором

Пункти маршруту туристична група проїжджатиме на автотранспорті, тому нам потрібно приділити увагу кілометражу маршруту. Після чого зможемо прорахувати необхідну кількість літрів пального, яку нам потрібно додати до розрахунків калькуляції туру. Детальний кілометраж маршруту прописаний в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Кілометраж кільцевого маршруту ретрит-туру територією Сардинії

Київ - Варшава Вихідня	Відстань: 919 км Час: 16 год 42 хв (потягом)
Варшава Вихідня - аеропорт ім.Фредеріка Шопена	Відстань: 10 км Час: 32 хв (електричка)
Аеропорт ім.Фредеріка Шопена, Варшава – аеропорт Кальярі (о.Сардинія)	Відстань: 1717 км Час: 2 год 40 хв (без пересадок на літаку) 4 год 25 хв (з пересадками на літаку) 5 год 20 хв (за квитком з 1 пересадкою)
Кальярі - готель “Davi”	Відстань: 7,9 км Час: 12 хв (автомобіль)

Продовження табл.2.1

Кальярі (готель “Davì”) - археологічне містечко Нора	Відстань: 38,9 км Час: 41хв (автомобіль)
Археологічне містечко Нора - м.Пула	Відстань: 4,6 км Час: 10 хв
м.Пула - готель “Baboe Affittacamere IUN F1037” Торре-Гранде	Відстань: 138 км Час: 1 год 42 хв (автомобіль)
готель “Baboe Affittacamere IUN F1037” Торре-Гранде - Сан Джованні ді Сініс	Відстань: 13,5 км Час: 21 хв (автомобіль)
Сан Джованні ді Сініс - готель “B&B La Murichessa” Арцакена	Відстань: 211 км Час: 2 год 59 хв (автомобіль)
Готель “B&B La Murichessa” Арцакена - Пляж Ла Скіумара (Арцакена) (на медитацію) Так само повернення до готелю	Відстань: 9,3 км (автомобіль) Час: 12 хв (Всього: 18,6 км та 24 хв) (автомобіль)
Готель “B&B La Murichessa” Арцакена - Капо Ферро, Порто Черво	Відстань: 13,3 км Час: 20 хв (автомобіль)
Капо Ферро, Порто Черво - Тортолі готель “AMARIS”	Відстань: 209 км Час: 2 год 49 хв (автомобіль)
Тортолі готель “AMARIS” - на пляж Di San Gemiliano	Відстань: 3,9 км Час: 9 хв
Тортолі - аеропорт Кальярі	Відстань: 140 км Час: 1 год 51 хв (автомобіль)
Кальярі - Варшава аеропорт ім.Фредеріка Шопена	Відстань: 1717 км Час: 2 год 40 хв (без пересадок на літаку) 4 год 25 хв (з пересадками на літаку)
Варшава аеропорт ім.Фредеріка Шопена - хостел Sky8Noclegi	Відстань: 4 км Час: 20 хв (електричка)
Хостел Sky8Noclegi - Варшава Виходня	Відстань: 14,2 км Час: 38 хв (електричка)
Варшава Виходня - Київ	Відстань: 919 км Час: 16 год 42 хв (потягом)
Всього	6 099км

Джерело: складено автором

Для більшого розуміння процесу створення туру, наведено в табл. 2.2 основні передумови розробки ретрит-туру.

Таблиця 2.2

Основні передумови для розробки ретрит-туру територією Сардинії

Туристичний маршрут	Київ – Варшава (Польща) – Кальярі (о.Сардинія) – Нора (о.Сардинія) - Пула (о.Сардинія) - Торре-Гранде (о.Сардинія) - Сан Джованні ді Сініс (о.Сардинія) - Арцакена (о.Сардинія) - Порто-Черво (о.Сардинія) - Тортолі
---------------------	--

Продовження табл.2.2

	Тортолі (о.Сардинія) – Кальярі (о.Сардинія) - Варшава (Польща) - Київ
Тип маршруту	Кільцевий
Кілометраж	6 099км
Туристичні об'єкти	1. Стародавнє м.Нора 2. Сан Джованні ді Сініс (San Giovanni di Sinis) фінікійське місто 3. Арцакена 4. Порто Черво-Коста Смеральда 5. Маяк Капо Ферро
Кількість туристичних груп	6
Тип туру	Потягом, авіаційний, автобусний
Вид туру	Ретрит
Тривалість туру днів	7

Джерело: складено автором

Основні постачальники інфраструктурних компонентів при формуванні туристичного маршруту наведено у таблиці 2.3

Таблиця 2.3

Основні інфраструктурні компоненти при формуванні туристичного маршруту ретрит-туру територією Сардинії

Елементи туристичного маршруту	Опис
Розміщення	Туристи проживатимуть за весь період туру в 4-х готелях та 1-му хостелі. Є можливість обрати тип номеру: одномісний чи двомісний. Проживання надається в таких готелях : «Davi», «Baboe Affittacamere IUN F1037», «B&B La Murichessa», «AMARIS». Та хостел - «Sky8Noclegi».
Харчування	Постійного харчування не передбачено, туристи самостійно обирають заклади харчування. Включені сніданки в готелях : «Baboe Affittacamere IUN F1037», «AMARIS». Передбачено колективний обід групи на о.Сан-Джовані-ді-Сініс в сімейному ресторані морської кухні «LE DUNE».
Трансфер	Для перевезення туристів до Варшави скористаємось послугами Укрзалізниці. По території Варшави використовуємо місцеву електричку. Авіаквитки оформлюємо через сервіс бронювання skyskaner. Авіаперевезення здійснюється перевізниками: - з Варшави до Кальярі: Wizz Air , Ryanair (здійснює компанія Malta Air); - з Кальярі до Варшави: Ryanair (здійснює компанія Malta Air),LOT. По території о.Сардинія перевезення здійснюється орендованим пасажирським мінівеном.
Підприємства з оренди	КАYАК – оренда пасажирського мінівену розрахованого на 9 осіб.
Страховання	Використовуємо послуги Страхової компанії «УНІКА» м.Києва.

Джерело: складено автором за даними [11,12,13,14,20,21,24]

Сардинія мальовничий острів Італії, її природа втілює основну задачу туру – спокій, душевне та фізичне відновлення. Для досягнення цієї задачі було відібрано локації, відвідування яких сприятиме досягнення відповідного стану. Для роботи над фізичним станом в ретрит-турі відбуватимуться йога практики під керівництвом відповідного кваліфікаційного спеціаліста. Основні складові програми туру наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Програма ретрит туру територією Сардинії

Інфраструктурні елементи туристичного маршруту	Опис
<p>День 1 - 2 6-7.02.2023 Дорога Київ-Кальярі</p>	<p>16.00 - 17.00 – Зустріч групи на Центральному вокзалі Києва. 17.27 - 10.09 – Потяг Київ – Варшава Вихідна. 10.30 -11.02 – Електричка Варшава Вихідна – аеропорт ім.Фредеріка Шопена. 16.00-18.00 – реєстрація на літак. 18.00 - 20.10 – Переліт Варшава – Мілан Бергамо. 20.10 - 21.55 - Пересадка в аеропорту. 21.55 - 23.20 – Переліт Мілан Бергамо – Кальярі. 23.20 – 00.00 – Проходження паспортного контролю. Збір групи біля виходу з аеропорту. Виїзд до готелю.</p>
<p>День 3 8.02.2023 м.Кальярі – м.Нора – м.Пула – пляж Сон де Мар</p>	<p>00.12 – Заселення в готель “Davì”. 7.00 – Збір в холі готелю. 7.10-7.50 – Ранкова медитація на подвір’ї. 7.50-10.00 – Вільний час для прогулянки по м.Кальярі та для сніданку в одному з закладів. 10.00-10.10 – Виселення з готелю. Виїзд до м.Нора. 10.50 - 11.35 - Екскурсія стародавнім містом Нора з гідом. Після вільний час. 11.55- 12.10 – Збір групи. Дорога до м.Пула. 12.10 - 13.00 - Продовження екскурсії в м.Пула з гідом. 13.00 – 16.00 - Вільний час . Можливість самостійно дослідити місто та пообідати в одному з закладів. 16.10 - 17.55 – Збір групи. Виїзд до готелю. 17.55 - 18.25 – Заселення до готелю “Baboe Affittacamere IUN F1037”. 18.30 - 18.35 – Збір групи в холі готелю. Вихід на медитацію до пляжу. 18.40 - 19.20 - Вечірня медитація на пляжі Сон де Мар.</p>
<p>День 4 9.02.2023 «Caletta del Faro» о.Сан Джованні ді Сініс – м.Арцакена</p>	<p>6.00 - 6.30 – Виселення з готелю та виїзд на ранкову медитацію. 7.00 - 8.00 - Ранкова медитація на березі «Caletta del Faro» в Сан Джованні ді Сініс. 8.00 - 11.00 - Вільний час. Туристи можуть прогулятися оглядовими місцями ,такими як: Маяк Капо Сан-Марко, «Сільський» або «замський» храм, Пляж Капо Сан Марко. 11.00 - 11.20 – Зустріч групи біля пражу Капо Сан Марко, дорога до ресторану. 11.20 -12.20 - Колективний обід в сімейному ресторані морської кухні LE DUNE. Після вільний час. 12.50 - 13.00 – Збір групи біля ресторану,виїзд до готелю. 16.00 – 18.00 - Прибуття та заселення до готелю “B&B La Murichessa” в Арцакені, вільний час. 18.00 - 19.00 – Вечірня медитація на подвір’ї готелю.</p>

Продовження таблиці 2.4

<p>День 5 10.02.2023 пляж Ла Скіумара - маяк Капо Ферро – пляж «Torre di San Gemiliano»</p>	<p>5.40 - 5.50 - Збір групи в холі готелю та виїзд на ранкову медитацію. 6.10 – 7.00 - Ранкова медитація на пляжі Ла Скіумара. 7.10 - 7.15 - Повернення до готелю. 10.30 - 11.00 - Виселення з готелю. Дорога до маяку Капо Ферро в м. Порто Черво. 11.20 - 13.20 - Вільний час для прогулянки до маяку Капо Ферро та роздивитись природу міста Порто Черво. 13.20 - 13.30 – Збір групи біля маяку, виїзд до готелю. 16.20 - 16. 50 - Заселення в готель “AMARIS” м.Тортолі. Вільний час. 18.00 - 18.10 – Збір групи в холі готелю. Виїзд на вечірню медитацію. 18.00 - 18.40 - Вечірня медитація на пляжі «Torre di San Gemiliano» під хвилі Теринійського моря. Після вільний час. 22.00 – 22.10 – Збір групи біля пляжу та повернення до готелю.</p>
<p>День 6 11.02.2023 Дорога Кальярі- Варшава</p>	<p>7.30 - 8.00 - Виселення з готелю та виїзд до аеропорту Кальярі. 10.00 - Прибуття до аеропорту. 12.20 - 13.40 - Переліт Кальярі - Болонья Інтернешенал. 13.40 - 16.35 - Пересадка в аеропорту Болонья Інтернешенал. 16.35 - 18.15 - Переліт Болонья Інтернешенал – Вроцлав. 21.25 - 22.20 - Переліт Вроцлав – Варшава. 22.50 - Збір групи біля виходу з аеропорту Варшави ім.Фредеріка Шопена. 22.50 - 23.10 – Електричка до хостелу Sky8Noclegi та заселення.</p>
<p>День 7 12.02.2023</p>	<p>11.30 - 12.00 - Виселення з хостелу. 12.00 - 16.00 – Вільний час для прогулянки містом. 16.00 – 16.10 – Збір групи біля хотелу. Посадка на електричку до аеропорту. 16.49 – Прибуття на вокзал Варшава Вихідня. 17.49 - 13.12 – Потяг Варшава Вихідня – Київ. Кінець подорожі</p>

Джерело: розроблено автором

За розробленою програмою, туристи об’їдуть більшу частину території Сардинії. Так як, переміщення по острову здійснюватиметься пасажирським мінівеном, по бажанню туриста водій може зупинити рух в мальовничому місці та туристи зможуть зробити гарні світлини, насолодитись краєвидом. Як зазначалось раніше, метою туру є відновлення духовного та фізичного стану туриста, тому програма розроблена таким чином, щоб туристи знаходились постійно в оточені живої природи чи місць сили давніх культур (стародавнє м.Нора). Для відновлення важливе відчуття «свободи», тому програма не перевантажена екскурсіями та іншими атракціями, включено достатньо вільного часу.

Наразі дорога для туристів з України стомлююча та займає декілька днів, це може зіпсувати ефект відновлення після туру. Ми турбуємось про стан

туристів, тому програму розроблено так, щоб турист мав змогу трохи відпочити після довготривалої дороги перед ще одним етапом транспортування.

2.2. Заходи та інструменти просування ретрит-туру на ринку України

На сьогоднішній день в Україні провідну ланку в просуванні продукту на ринку займають інформаційні технології такі як соціальні мережі (Instagram, Facebook та навіть TikTok). Майбутній турист набув за останні два роки звичку перевіряти представників обраної послуги чи товару в соціальній мережі, де він може побачити активність сторінки компанії, що загалом вони пропонують, як ведуть свій профіль, інакше кажучи Instagram сторінка стала паспортом для покупців де він може знайти всю необхідну для себе інформацію. Тому для просування розробленого туристичного продукту ретрит-туру ми використовуватимемо раніше зазначені мережі.

Напрямок ретрит-турів досить новий, наважитись їх впровадити в свій каталог змогли представники малого та середнього бізнесу. На туристичному ринку України можна знайти компанії, які спеціалізуються виключно на духовних ретрит-турах, що проводяться в знакових духовних місцях таких як Балі, Непал, Гімалаї та в них не включено культурно-пізнавальну програму. В нашій розробленій програмі туру ми не занурюємось настільки глибоко, тому запропонувати для реалізації збуту туристичний продукт можемо компанії «FLIXESS».

Проаналізувавши обрану компанію, визначили що в каталозі пропонуються ретрит-тури до країн Європи в тому числі до Італії. Тобто попит на обраний напрямок туристичного продукту вже створений, тому на просування розробленого туру територією Сардинії потрібно значно менше вкладень. «FLIXESS» для просування своєї продукції використовує офіційний сайт та соціальні мережі Instagram, Facebook [19]. Наразі сторінка в Instagram не є досить активною, в місяць публікується 3-4 пости, але є свій стиль

оформлення профілю з провідними двома кольорами – зеленний та помаранчевий, гармонічне виділення основного тексту на світліні, а в самому пості структурована інформація про запланований тур [19]. При цьому є наповненою стрічка актуальних stories з розділами що більше знайомлять майбутнього туриста з ідеєю компанії та її пропонованим асортиментом, а також розділ про туристів які вже скористались послугами компанії [додаток А]. Не забувають також використовувати інфоприводи свят для просування турів надаючи підбірку куди можна поїхати та знижку, яка діє на купівлю туру протягом кількох днів після події. Всі публікації дублюються на сторінку в Facebook [19]. Загалом компанія маленькими кроками з березня місяця 2022 року відновлює свою роботу після паузи спричиненою повномасштабною війною, на це підштовхнуло команду запити про тури від їх постійних туристів.

Для створення рекламної кампанії потрібно визначити цільову аудиторію, від цього залежить її успіх. Ми вже маємо програму туру, приблизний вартісний сегмент, яку потребує закриває наш продукт у туриста. Отже, цільова аудиторія наведена в таблиці 2.5

Таблиця 2.5

Цільова аудиторія ретрит-туру територією Сардинії

ЦА	Опис
1. Особи, які займаються духовними практиками на постійній основі та полюбляють подорожувати.	Переважно жінки, віком 25-35 років. Від 2-х разів на тиждень відвідує студію в якій проводять заняття з йоги/ медитації/ ароматерапія/ цигун/ флаййога та інше. Купує абонемент, а не разове заняття. Ходить до студії займатись вже більше 2х років. Має середній та вище середнього заробіток. Має потребу двічі на рік їздити на відпочинок з колективом , якщо в студії запропонують поїхати на ретрит – погодиться. Не може весь час відпочивати чи тільки займатись йогою, має бути можливість прогулятися містом, пізнати щось нове про локацію.
2. Подруга першої ца, має психологічне вигорання.	Жінки, 2-5 років різниця між подругою з першої цільової аудиторії. Має ненормований робочий графік, відповідальну посаду та постійні дедлайни. Можлива професія: тестувальник, айті спеціаліст, смм-спеціаліст, бухгалтер. Страждає трудоголізмом та має перевтому у вигляді вигорання. Подруга її за компанію запросила на заняття для зміни фокусу уваги з розумової діяльності на дії тіла. Має вище середнього заробіток. Може бути в стосунках але без дитини, або сама виховує дитину. Якщо другий варіант, то дитині від 12 років.

Продовження табл. 2.5

ЦА	Опис
3. Жінки, які живуть в своє задоволення, діти вже дорослі та цікавляться практиками, які дають їм відчуття молодості.	Жінки, віком 45-55 років. Їх діти вже одружені чи просто закінчили основну освіту та самостійно фінансують своє життя. Активні, постійно відвідують цікаві заходи, їм не сидиться на місці. Полюбляють пізнавати нове, подорожують по Україні та за кордон, надають перевагу відпочинку біля моря. Для підтримання своєї молодості, стану здоров'я та для комунікації з новими людьми – займаються йогою в студії. Мають роботу та фінансово можуть допомагати діти.

Джерело: створено автором

Отже, ми вивели 3 основні цільові аудиторії для розробленого туристичного продукту. Це доросла та/або ділова аудиторія, такі особи надають перевагу соціальній мережі Facebook, виходячи з цього рекламну кампанію перспективніше запускати на цю мережу. До того ж «FLIXESS» в Facebook має 1,3 тис. підписників. Маємо взяти до уваги, що обрана ЦА займається в студії йоги, доцільно буде запуснути рекламну кампанію на підписників студії, а також домовитись розмістити в їх студії зовнішню рекламу (постери, візитівки). Так, як компанія тільки відновлює бувалий потік обслугованих клієнтів, коштів на рекламне просування виділятиметься обмежено. Розроблено такі види реклами таблиця 2.6.

Таблиця 2.6

Медіа-план для просування туристичного продукту ретрит-тур територією Сардинії на місяць

Медіа-носії	Примітки	Формат	Тривалість реклами	Витрати
Інтернет				
Реклама у соціальних мережах	Facebook	Таргетована реклама	1 тиждень	5\$/день
		Активне ведення власної сторінки	Місяць	0
	Переливання аудиторії йога студій на Facebook сторінку «FLIXESS»	Таргетована реклама	2 тижні	5\$/день

Продовження таблиці 2.6

Медіа-носій	Примітки	Формат	Тривалість реклами	Витрати
Зовнішня реклама				
Рекламні постери у тематичних закладах, студіях		Постери	Місяць	25шт – 267грн
Візитівки у тематичних закладах, студіях		Візитівки	Місяць	200шт – 185грн
Ретаргетинг клієнтської бази				
Ретаргетинг клієнтської бази	Е-mail розсилка	Ретаргет - шаблон для пошти з акційною пропозицією	1 тиждень	0
	Розсилка в соціальних мережах	Ретаргет - шаблон для пошти з акційною пропозицією. Підбірка турів, які схожі на вподобані	2 тижні (на початку та в кінці місяця)	0

Джерело: складено автором

Медіа носії для рекламного просування розробленого туру встановлено, тривалість також визначено. За отриманими даними маємо звести в економічну таблицю прорахувавши заплановані витрати в кошторисі, таблиця 2.7

Таблиця 2.7

План-кошторис ретрит-туру територією Сардинії

Канал	Ціна 1шт/день	Кількість в місяць	Всього ціна
Реклама у соціальних мережах			
Таргетована реклама в Facebook	5\$/день 38грн/дол.	7 днів	1 330 грн
Переливання аудиторії йога-студій через таргетовану рекламу	5\$/день 38грн/дол.	14 днів	2 660 грн
Зовнішня реклама			
Друк постерів	25шт - 267грн	1	267 грн
Друк візитівок	200шт – 185грн	1	185 грн

Канал	Ціна 1шт/день	Кількість в місяць	Всього ціна
Ретаргетинг клієнтської бази			
E-mail розсилка	Входить в заробітну плату менеджера зі збуту чи смм-спеціаліста	7	0
Розсилка в соціальних мережах		14	0
Разом			4442 грн

Джерело: складено автором

Отже, дотримуючись рекомендацій щодо маркетингової діяльності, компанія збільшить попит на напрямок ретит-турів й в цілому приверне більше уваги до свого каталогу пропозицій. Для того щоб таргетована реклама спрацювала навіть краще ніж очікується, необхідно під час її запуску активно вести сторінку в соціальній мережі на яку ставиться реклама. Якщо ж цього не робити, навіть реклама за 10-15\$ в день буде безуспішною.

Під час збільшення попиту сторінка набиратиме нових підписників, згодом деякі з перелічених в табл.2.6 медіа носіїв зможемо прибрати, так як в них не буде потреби. Активні підписники – це вже економія вкладень на рекламу, а активні туристи зможуть надавати компанії матеріал з подорожей для ведення більш живої сторінки, що також привабить потенційних клієнтів.

Застосування зовнішньої реклами може здатися застарілим методом, але її розміщення у відповідному до нашої цільової аудиторії місці буде не менш успішне, як таргетована реклама в соціальних мережах.

2.3. Економічне обґрунтування туру

Для повного розуміння перспективи створеної програми туру, маємо звести всі елементи до узагальненої таблиці – калькуляції. В якій наведено всі надані послуги та їх вартість, після чого можемо вирахувати собівартість розробленого маршруту. Для розрахунку вартості туру на 1 особу, маємо додатково створити калькуляцію автобусного перевезення так, як наш тур по

території Сардинії є автобусним та потребує включення витрат на пальне, платні дороги та інше.

Таблиця 2.8

Калькуляція вартості туристичної подорожі (на 1 особу)

Послуга	Вартість послуги	
	Грн	Дол 1 дол / 38 грн
Витрати на перевезення потягом Київ - Варшава (в обидві сторони)	3 274	86
Витрати на перевезення електричкою: - «Варшава Всьодня» - аеропорт ім.Фредеріка Шопена - аеропорт Варшави – хостел Sky8Noclegi	4,40 zł = 32 грн 3,40 zł = 25 грн	0,87 0,68
Витрати на авіаційне перевезення : - переліт Варшава – Кальярі - Переліт Кальярі – Варшава	1 700 3 595	45 95
Вартість транспортування на маршруті о.Сардинія	7 646	201
Послуги розміщення: - (7-8.02.2023) «Davì» (проживання без сніданку) - (8-9.02.2023) «Baboe Affittacamere IUN F1037» (сніданок входить в вартість) - (9-10.02.2023) «B&B La Murichessa» - (10-11.02.2023) «AMARIS» (сніданок в вартість) - (11-12.02.2023) «Sky8Noclegi»	1 076 1 252 1 431 1 614 518	28 33 38 42 14
Екскурсійне обслуговування: - пішохідно-автобусна екскурсія «Стародавнє м.Нора та сусіднє м.Пула»	1 € / 40 грн 75 € = 3 000 грн	79
Витрати на харчування: - Обід в ресторані «LE DUNE»	1 476	39
Оплата праці майстру йоги та медитації за 6 занять в турі	2 000	38
Страхові послуги	255	7
Разом прямих витрат	28 894	760
Витрати на просування (13%)	3 769,4	99

Послуга	Вартість послуги	
	Грн	Дол 1 дол / 38 грн
Виробнича собівартість	32 663,4	860
Прибуток тур оператора (20%)	6 533	172
Податок на прибуток тур оператора (18%)	1 176	31
Податок на додану вартість (ПДВ) (20%)	1 307	34
Загальна вартість туру на 1 особу	41 679,4	1 097
Вартість туру для групи туристів (6 осіб)	250 076,4	6 581

Джерело: Складено автором

Ретрит-тур по о.Сардинія є автобусним, тому для вираховування всього прямих витрат нам необхідно розрахувати окремо вартість транспортування, яку потім ми поділом на всю групу та зможемо вирахувати загальну вартість туру на 1 особу. Витрати які входять до калькуляції автобусного перевезення наведено в табл.2.9 :

Таблиця 2.9

Калькуляція вартості автобусного перевезення туристичної подорожі о.Сардинія

№	Стаття витрат	Сума витрат	
		Ціна,грн	Ціна,дол
	Умовно змінні витрати		
1.	Паливні витрати- За кордоном дизель 1,77€/70,8 грн 7 987км – 79,87 л 2,1 л від компанії $77,77*70,8 = 5 506$	5 506	145
2.	Витрати на відряджувальні обслуговуючого персоналу		
	а) добові за кордон	2 400	63
3.	Витрати на обслуговування автобусу під час рейсу		
	а) Платні стоянки	а) 2 736	а) 72
	б) Платні дороги	б) 1 000	б) 26
	с) Оренда автобуса	с) 19 866	с) 523

Продовження табл.2.9

№	Стаття витрат	Сума витрат	
	Всього собівартість	31 508	829
	Податок	6 301,6	166
	Податок на прибуток	6 806	179
	ПДВ	1 260	33
	Всього вартість транспортування на маршрут	45 875,6	1 207
	Всього вартість транспортування на маршруті на 1 особу	7 646	201

Джерело: складено автором

Наступним важливим етапом економічного обґрунтування створеного туру є прогнозування потенційного попиту на туристичний продукт. Для його формування маємо взяти до уваги динаміку попиту на поїздки до Італії, погодні умови, національні приводи в країні для подорожі (свята). Опираючись на фактори впливу, встановлюємо, що за мінімальними складовими ретрит-тур може проводитись майже цілий рік з частотою раз на місяць та в групі максимальна кількість осіб 6.

Таблиця 2.10

Продуктова програма (у кількості туристів) ретрит-туру територією Сардинії

Тури	Місяці												Всього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Ретрит-тур о.Сардинія	-	6	5	3	5	6	4	6	6	5	5	-	51

Джерело: створено автором

Визначений попит у кількості обслугованих туристів переводимо в економічну складову для визначення майбутнього прибутку від реалізації туристичної продукції. Отже, отриманий результат на кожен місяць в кількісній продуктивній програмі, ми повинні перемножити на значення загальної вартості

туру на 1 особу, яке ми отримали в таблиці 2.8. Отримані розрахунки наведено в вартісній продуктивній програмі таблиці 2.11:

Таблиця 2.11

Продуктова програма (у вартісному вимірі) ретрит-туру територією Сардинії

Тури	Місяці												Всього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Ретрит-тур о. Сардинія	-	25 00	20 08	12 50	20 08	25 00	16 67	25 00	25 00	20 08	20 08	-	2 125 64 8
		76	39 07	38 07	39 07	76	18 07	76	76	39 07	39 07		

Джерело: складено автором

Виходячи з сформованих даних, за рік буде обслуговано за розробленим туристичним продуктом – 51 особа. Найбільший попит прогнозується протягом 4х місяців за рік.

На базі отриманих економічних складових маємо визначити економічну ефективність туристичного продукту. Вираховується на базі калькуляції, можливих витрат, прогнозованого попиту та доходу від реалізації продукції.

Таблиця 2.12

Зведений план доходів та витрат ретрит-туру територією Сардинії в межах року

Показники	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	За рік
1. Дохід	250 076	208 397	125 038	208 397	250 076	166 718	250 076	250 076	208 397	208 397	2 125 648
2. Чистий дохід	208 397	173 664	104 198	173 664	208 397	138 932	208 397	208 397	173 664	173 664	1 771 373
3. Витрати	195 980	163 317	97 990	163 317	195 980	130 654	195 980	195 980	163 317	163 317	1 665 833
4. Прибуток до оподаткування	12 417	10 347	6 208	10 347	12 417	8 278	12 417	12 417	10 347	10 347	105 540
5. Податок на прибуток	2 235	1 862	1 117	1 862	2 235	1 490	2 235	2 235	1 862	1 862	18 997
6. Чистий прибуток	10 182	8 485	5 091	8 485	10 182	6 788	10 182	10 182	8 485	8 485	86 543

Джерело: складено автором

За отриманими результатами після проведення відповідних розрахунків, ми можемо бачити що прогнозований дохід від продажів ретрит-туру Сардинією за 2023 рік складатиме – 2 125 648 грн. Прогнозовані витрати складатимуть 1 665 833 грн. У підсумку матимемо чистий прибуток – 86 543 грн. Додатково можемо вирахувати рентабельність туру на базі зведених даних. Рентабельність туру = $86\,543 / 1\,771\,373 * 100\% = 4,88\%$.

Це були розрахунки з проведенням туру раз на місяць. Враховуючи отримані результати можемо припустити, що розроблений тур буде доцільно проводити як найменше двічі на місяць в місяці з найбільшим попитом, а саме: лютий, червень, серпень та вересень.

Висновки до розділу 2

Основною задачею другого розділу було – розроблення власного туру за заданою темою, а саме «ретрит-тур територією Сардинії». При розробці було включено локації, які задовольняють мету туру, позитивно вплинуть на психологічний стан туристів (додаток Б). Маршрут починається з Центрального Вокзалу в Києві, пролягає через Варшаву, а основна програма починається в м.Кальярі (Італія), загалом туристи проїдуть о.Сардинія кільцевим маршрутом. Програма розроблена так, щоб туристи не тільки відновили свій психологічний та фізичний стан, а й пізнали нову країну, новий острів. Так, як маршрут кільцевий, туристи зможуть побачити, як живе острів зі всіх його сторін.

Після розробки туру, було зіставлено його цільову аудиторію та підібрано інструменти для просування рекламної кампанії. Все зіставлено в таблицю медіа-плану та для розуміння необхідних витрат на маркетингову діяльність прораховано в кошторисі. В результаті отримано всього витрат на рекламну кампанію на місяць для просування розробленого туру – 4442 грн.

Наступним етапом є розрахунок калькуляції туристичного продукту. Для повного розрахунку було необхідно прорахувати автобусні витрати, хоча для поїздки орендується транспорт, компанія орендатора не надає паливо на весь

маршрут, а лише повний бак при отриманні транспорту. Тобто складаємо автобусну калькуляцію в яку входить : оренда автобусу, платні дороги, паливо, добові закордон персоналу. Таким чином, ми отримали автобусні витрати на 1 особу та внесли в основну калькуляцію, після наступних розрахунків ми маємо вартість туру на 1 особу – 41 679,4. На 2023 рік прогнозована чисельність туристів, яких буде обслуговано за туристичним продуктом «ретрит-тур територією Сардинії» в кількісному вимірі сягає – 51 особа, у вартісному вимірі чистого прибутку складатиме – 86 543грн.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведених досліджень щодо особливостей розроблення туристичного продукту ретрит-туру територією Сардинії (Італія) та його просування на ринку України, можна зробити такі висновки:

1. Уточнено сутність поняття «ретрит-туризм» на основі наукових робіт та доведено, що саме цей вид туризму задовольняє потребу туриста в умовах повномасштабної війни та цей напрямок займає зростаючу частину туристичного ринку. Попит обумовлений отриманими наслідками від воєнних дій у людей, а саме набуття ПТСР та інших психологічних травм. В післявоєнний час ретрит-туризм тільки збільшуватиме свою частку на туристичному ринку України, так як кожен резидент країни жив у стані війни, тобто у стані значних обмежень, таких як свобода пересування, неможливість побачити близьких та інше, що значною мірою впливає на психологічний і не тільки стан та потребує відновлення. Зростання попиту на вид ретрит-туризму почався ще до початку повномасштабної війни в наслідок масового погіршення психологічного стану від схожих обмежень в період пандемії COVID-19.

2. Проведено діагностику ринку України за обраним напрямком ретрит-туризм. Визначено, що на сьогодні існують компанії, які спеціалізуються саме на ретрит-турах та мають широкий вибір напрямків для подорожі : Україна , країни Європи. Через війну більшість представників вимушені скоротити пропонований каталог та сконцентрували свою увагу на турах в Україні, а саме Закарпаття, Карпати. Деякі компанії залишили напрямок ретрит-турів до Кіпру, Італії. Здебільшого, пропоновані тури однотипні та включають в себе практики з медитацій та йоги в усамітненні. Це звісно добре для відновлення внутрішньої рівноваги але туристи хочуть не тільки усамітнитись, а й мати змогу трохи доторкнутись до звичайного життя, якого так не вистачає, тобто погуляти по місту, побачити визначні місця. Тому пропонується додати до асортименту, тури з культурними атракціями.

3. Розглянуто ресурсний потенціал Італії для розвитку ретрит-туризму, за статистичними даними спостерігаються позитивні результати та відновлення майже після двох років бездіяльності через пандемію COVID-19. Згідно розглянутих досліджень Італія є основним напрямком для поїздок з метою комплексного оздоровлення (фізичного, духовного) та просто релаксу серед туристів зі всього світу, що є позитивним показником для подальшого розвитку ретрит-туризму в країні. Визначено, що ресурсною базою Італії для ретрит-туризму є природне надбання та комплекси оздоровлення. Регіони країни задовольняють різні запити на ретрит-тури завдяки своїй природі та інфраструктурі. Серед інфраструктури – це комплексні центри для ретриту в яких проводяться фізичні процедури та духовні практики, турист самотужки формують свою програму ретриту. Відповідно на туристичному ринку Італії вже є компанії, які пропонують ретрит-тури. Переважають тури з йогою, але пропозиції досить різні, є: з запитом на внутрішню трансформацію, покращення знання Італійської мови, ретрит-походи, психологічна робота з куратором.

4. Розроблено маршрут та програму ретрит-туру територією Сардинії (Італія). В турі запропоновано заняття з йогою два рази на день (вранці та ввечері), та постійна зміна локації так, щоб майже кожне заняття проводилось в новому місці. Для локацій йогою було взято: територію готелю в центрі м.Кальярі, південно-західне узбережжя острова пляж Сон де Мар (м.Торре-Гранде), пляж «Caletta del Faro» на острові Сан-Джованні-ді-Сініс(біля м.Торре-Гранде), на території готелю “B&B La Murichessa” (м.Арцакена), пляж Ла Скіумара в північно-східній частині острова (м.Арцакена), пляж «Torre di San Gemiliano» (м.Тортолі). Поміж заняттями пропонуються локації для культурно-пізнавального відпочинку, щоб не тільки відновитись тілом й духом, але й розширити свій кругозір та дослідити о.Сардинія, а саме: стародавнє м.Нора , острів Сан Джованні ді Сініс (San Giovanni di Sinis) фінікійське місто , Арцакена, Порто Черво-Коста Смеральда, Маяк Капо Ферро. Так, як тур по острову автобусний, увагу приділено кілометражу маршруту.

5. Розглянуто туристичну компанію, якій можемо запропонувати розроблений туристичний продукт для реалізації та просування на території України. Проаналізовано її маркетингову діяльність та створено цільову аудиторію продукту. Обрано заходи та інструменти просування туру на основі цільової аудиторії для компанії та розроблено медіа-план на місяць.

6. Розраховано економічне обґрунтування розробленого туру та визначено вартість туру на одну особу - 41 679,4 грн (включно з ПДВ). На 2023 рік прогнозована чисельність туристів, яких буде обслуговано за туристичним продуктом «ретрит-тур територією Сардинії» в кількісному вимірі сягає – 51 особа, у вартісному вимірі чистого прибутку складатиме - 86 543грн. Це були розрахунки з проведенням туру раз на місяць. Враховуючи отримані результати можемо припустити, що розроблений тур буде доцільно проводити як найменше двічі на місяць в місяці з найбільшим попитом, а саме: лютий, червень, серпень та вересень.

Під час написання випускної роботи було досягнуто мету дослідження та вирішено поставленні завдання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про туризм». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. ДАРТ «Туристична статистика України за 2021 рік». URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/ukrayina-otrimala-rekordi-244-mln-grn-turistichnogo-zboru>
3. Національна Туристична Організація України URL: https://www.ntoukraine.org/nsts_analytics_ua.html
4. UNWTO URL: <https://www.unwto.org/taxonomy/term/347#:~:text=International%20tourism%20continued%20to%20show,the%20same%20period%20of%202021>
5. Шуплат О.М. Формування поняття «ТУРИЗМ» у сучасній економічній науці». *Ефективна економіка*. 2015. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4659>
6. Никига О. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України. Розділ «Пізнавальний туризм: сутність та особливості організації» URL: https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/9721/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC_19.pdf
7. Digest «Italy's Tourism Industry Remains Challenged, Regardless of the Positive Outcome in 2022» November 1, 2022 URL: <https://www.schengenvisainfo.com/news/italys-tourism-industry-remains-challenged-regardless-of-the-positive-outcome-in-2022>
8. Heintzman P. Spiritual and Religious Outcomes of Leisur Travel and Tourism: A Framework for Synthesizing Empirical Research. *Proceedings of the 2013* URL: <https://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2518&context=ttra>

9. Tomljenović R., Ateljevic I. Transformative tourism: WORKING DEFINITION AND TYPOLOGY OF TRANSFORMATIVE TRAVEL. *Institute for Tourism, Zagreb, Croatia*. October 2015/ URL: [https://www.researchgate.net/publication/299489365 Transformative tourism WORKING DEFINITION AND TYPOLOGY OF TRANSFORMATIVE TRAVEL](https://www.researchgate.net/publication/299489365_Transformative_tourism_WORKING_DEFINITION_AND TYPOLOGY_OF_TRANSFORMATIVE_TRAVEL)

10. Авторські тури Escape with pro URL: <https://escapewithpro.com/uk/f/retrit-trips>

11. Готель в Арцакена «B&B La Murichessa» URL: <https://www.booking.com/Share-j0mqm>

12. Готель в Кальярі «Davi». URL: <https://www.booking.com/Share-YKTFpP>.

13. Готель в Торре-Гранде «Baboe Affittacamere IUN F1037»/ URL: <https://www.booking.com/Share-Fw3EPv>

14. Готель в Тортолі «AMARIS» URL: <https://www.booking.com/Share-bBGZBG>

15. Компанії ,що пропонують ретрит-тури «Еко-Я», «Travel with sense», «Yogaist». URL: <https://ekokarpaty.tilda.ws/#rec36105584>
<https://sensetravel.world/retreat>, <https://www.yogaist.com.ua/calendar>.

16. Компанії які пропонують ретрит-тури в Італії «All About Italian», «Tripaneer», «True Nature Travels», «Tramundi». URL: <https://allaboutitalian.com/retreat/>, <https://www.tramundi.it/europa/italia> ,
<https://truenaturetravels.com/?toursearch=1&s=italy+> ,
<https://www.bookyogaretreats.com/all/c/yoga-meditation-retreats/d/europe/italy>

17. Ретрит. *Авіаліга*. URL: <https://avialiga.ua/category/leisure/relax/retreat>

18. Мандруй Україною URL: <https://discover.ua/>

19. Офіційні сторінки в соціальних мережах компанії «Flixess» URL: <https://www.instagram.com/flixess>, <https://flixess.com>, <https://www.facebook.com/FLIXESS>.

20. Сервіс для бронювання автомобіля «Kayak» URL: <https://www.ua.kayak.com/cars>.

21. Сервіс для бронювання квитків «Skyskaner». URL: <https://www.skyscanner.com.ua/?locale=uk-UA&previousCultureSource=COOKIE&redirectedFrom=www.skyscanner.com>

22. Туристичне страхування «Уніка». URL: <https://uniqa.ua/private/travel/puteshestvie-za-granitsu/>

23. Українцям бронюють лише ті готелі, де немає росіян. URL: https://zaxid.net/turizm_pid_chas_viyni_2022_fakti_vid_turistichnih_firm_lvova_n1_542665/amp

24. Хостел в Варшаві «Sky8Noclegi». URL: <https://www.booking.com/Share-F4GeBX>

25. A Quick Guide To San Giovanni Di Sinis, Sardinia. URL: <https://strictlysardinia.com/san-giovanni-di-sinis-sardinia-guide/>

26. A Short Guide To Arzachena, Sardinia URL: <https://strictlysardinia.com/arzachena-sardinia-guide/>

27. Ancient ruins of Nora tour – Private. URL: <https://alltoursardinia.com/en/tour/tour-dellantica-citta-di-nora-privato/>

28. ARCHEOLOGICAL SITE Nora. URL: <http://www.visitpula.info/en/2019/06/25/archeological-site>.

29. Costa Smeralda. URL: <https://www.italia.it/en/sardinia/costa-smeralda>.

30. Faro di Capo Ferro a Porto Cervo: come arrivare URL: <https://www.unsardoingiro.it/2020/02/faro-di-capo-ferro-a-porto-cervo-come-arrivare>.

31. Luxury retreats Made in Italy: where, how and why to choose Italy to rediscover yourself, What Makes Italy The Perfect Wellness Destination. URL: <https://www.italia.it/en/italy/things-to-do/relaxing-holidays-in-italy-wellness-retreats>, <https://magazine.compareretreats.com/what-makes-italy-the-perfect-wellness-destination/>

32. World Tourism Day 2022: Tourism Is Being Renewed And Italy Is Celebrating. URL: <https://www.italia.it/en/world-tourism-day-2022>

ДОДАТКИ

Додаток А

Оформлення сторінки в соціальній мережі Instagram компанії «FLIXESS»

Цікаві факти

ІНДИВІДУАЛ...

ТУРИ

СЕРТИФІКАТ

ТЕСТИ

ІДЕЇ

ВИ ❤️

Оформлення сторінки в соціальній мережі Instagram компанії «FLIXESS»

Джерело: створено автором за даними [31]

Паспорт локацій ретрит-туру територією Сардинії

Нора

Від стародавнього поселення збереглися чарівні руїни, переважно римського походження, такі як чудовий театр з видом на море, облицьований мармуром. Театр досі використовується для проведення культурних та музичних заходів влітку. На задньому плані видніється чудова ділянка узбережжя, що омивається кришталеву чистою водою.

Найближча вежа, Торре-дель-Кольтеллаццо (також звана Сант-Ефізіо), яка домінує над місцевістю з вершини мису Капо-ді-Пула, робить цей вид незабутнім.

Сан Джованні ді Сініс

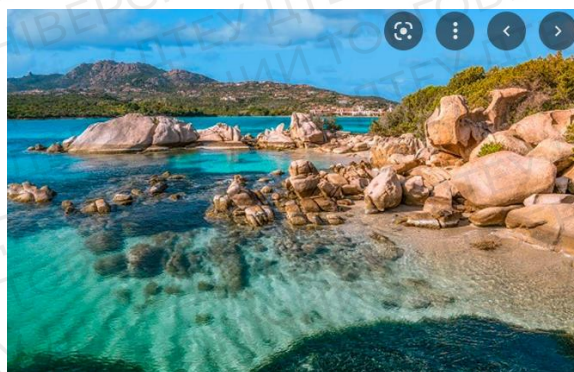
У минулому San Giovanni di Sinis був невеликим рибальським містечком. Від'їжджаючи від села San Giovanni di Sinis у бік Капо Сан Марко, на шляху зустрічаємо знамениті руїни стародавнього фінікійського міста Tharros. Продовжуючи дорогу слідуємо повз вежу і фінікійський некрополь, доходимо до маяка, і після невеликого підйому, переходячи зону прибережних середземноморських чагарників, досягаємо маяка. Два великі пляжі з кришталеву чистою водою приймають туристів і плавців серед історичних місць фінікійського періоду.

Арцакена

За приємною прогулянкою Вам випаде шанс відвідати старовинні церкви, археологічні об'єкти та визначні пам'ятки, які століттями зберігають секрети стародавнього походження міста. Площа Рісорджименто є серцем центральної частини міста, де Вас вітає церква Санта-Марія-делла-Неве, збудована в 1716 році, про що свідчить дата, вигравірувана в архітраві дзвіниці.

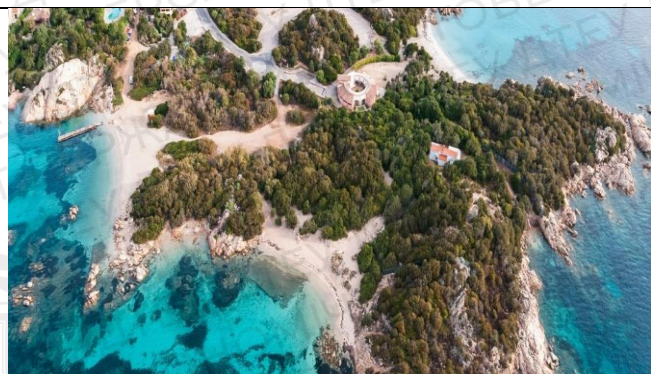
Звідси розходяться в різні боки вузькі вулички та провулки, які ведуть до безлічі приємних сюрпризів.

Вперед на пошуки унікальних природних скульптур, таких як Roccia del Fungo – велика, химерна гранітна скеля Гриб.

Смарагдовий берег Порто Черво-Коста Смеральда

Одне з найкрасивіших місць в світі. Тут напрочуд чиста і прозора вода, що переливається різними відтінками, пляжі з білим піском, розташовані в незліченних бухтах де можна залишитись помедитувати, незвичайна форма гранітних скель і скелясті гірські ланцюги, вкриті багатовіковими деревами.

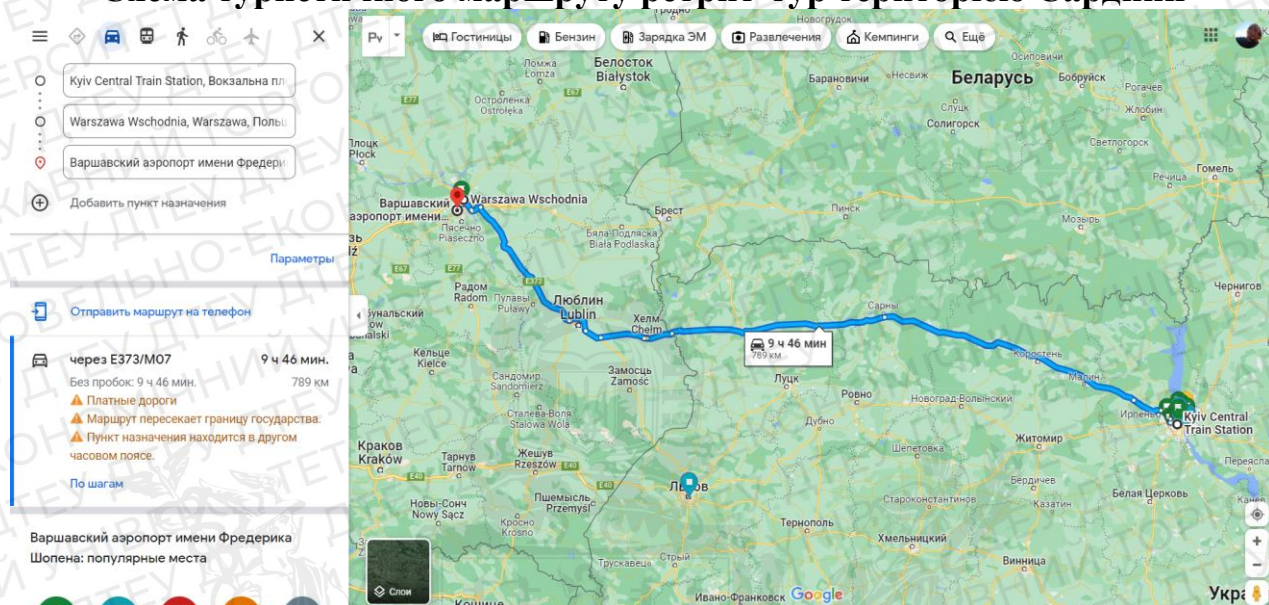
Капо Ферро

Маяк Капо Ферро розташований недалеко від Порто Черво. Маяк був побудований в середині 1800-х років і діє з 1858 року. Побудований на скелях, він є об'єктом незліченних знімків туристів, які вирішили прогулятися увечері, або тих, хто хоче відвідати романтичне місце.

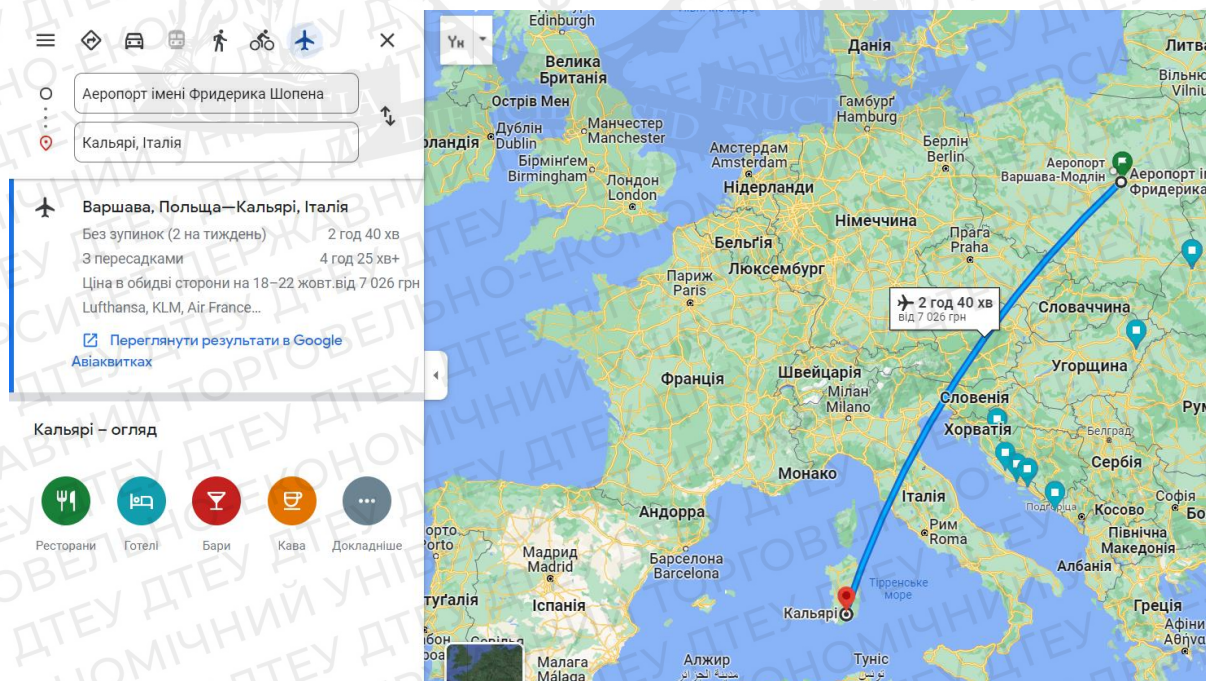
Джерело: створено автором за даними [25,26,27,28,29,30]

Схема туристичного маршруту ретрит-тур територією Сардинії

Маршрут потягом Київ-Варшава-аеропорт ім.Фредеріка Шопена (Варшава)

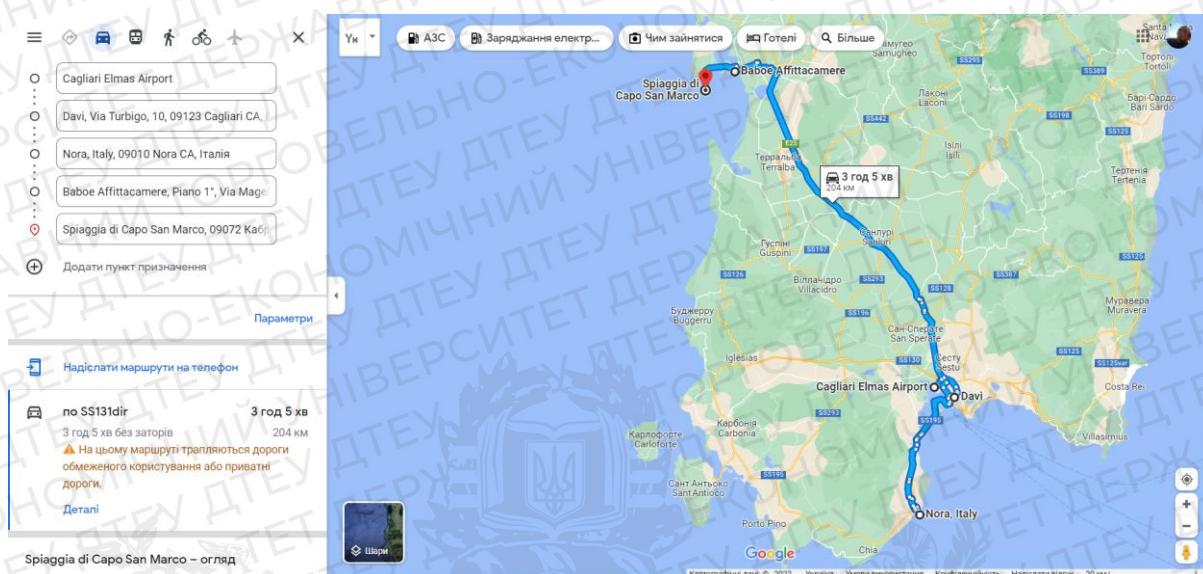
Джерело: розроблено автором

Маршрут аеропорт ім.Фредеріка Шопена – аеропорт Кальярі (Сардинія)

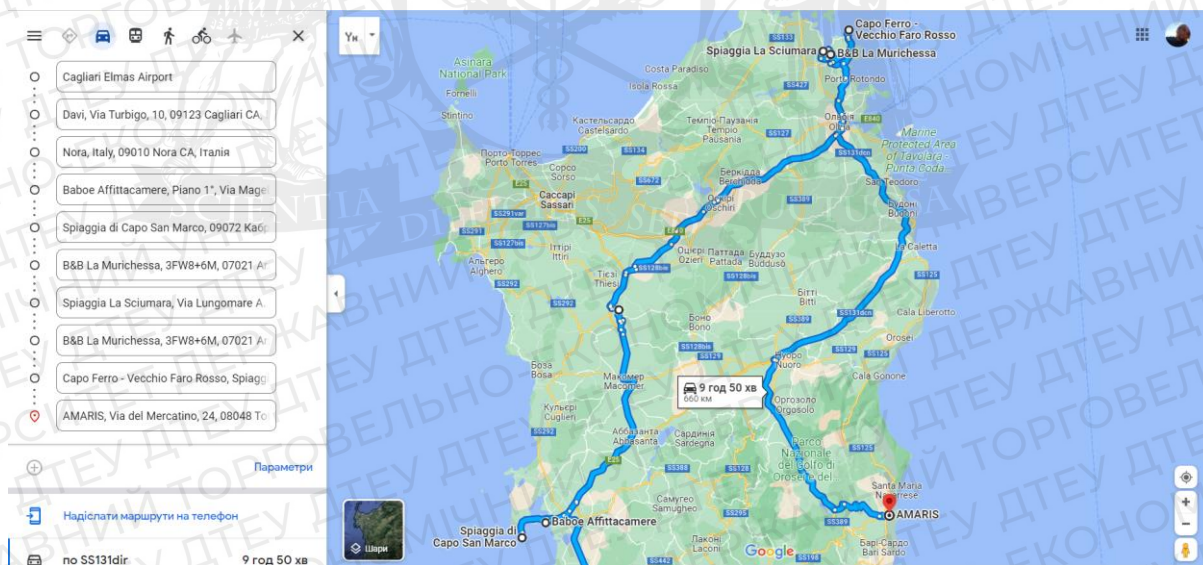
Джерело: розроблено автором

Продовження додатку В

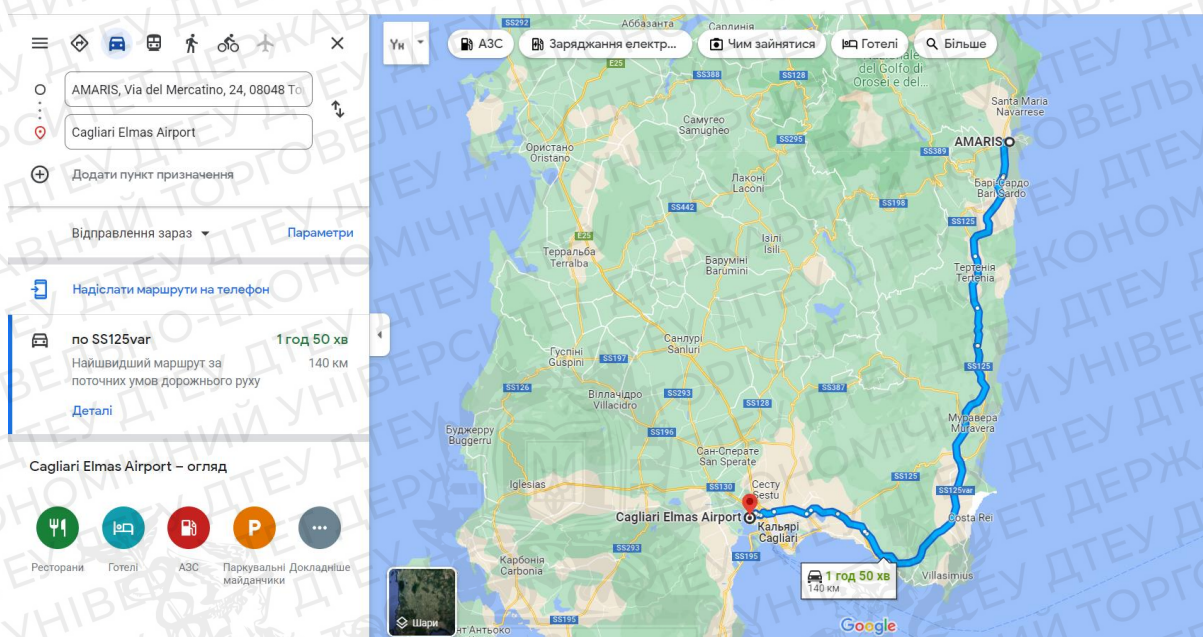
Маршрут аеропорт Кальярі (Сардинія) – готель “Davi” – м. Нора - готель “Baboe Affittacamere IUN F1037” в м.Торре-Гранде - пляж Сон де Мар

Джерело: розроблено автором

Маршрут пляж Сон де Мар – готель “B&B La Murichessa” в Арцакени – пляж в Арцакени Ла Скіумара - готель “B&B La Murichessa”- Капо Ферро м. Порто Черво – м. Тортолі готель “AMARIS”

Джерело: розроблено автором

Маршрут м. Тортолі готель “AMARIS” – аеропорт Кальярі

Джерело: розроблено автором

Авіаквитки на ретрит-тур територію Сардинії

Выброс CO2 на 40% меньше по сравнению со средним показателем для вашего поиска.

Wizz Air + Ryanair

18:00

5 ч. 20 мин.

23:20

WAW

1 пересадка BGY

CAG

Выполняется совместно с авиакомпанией Malta Air

Предложений: 3, от

1700 грн.

[Посмотреть](#) →

Туда вт, 7 февр. 2023 г.

везде указано местное время

Wizz Air + Ryanair

18:00

5 ч. 20 мин.

23:20

WAW

1 пересадка BGY

CAG

Выполняется совместно с авиакомпанией Malta Air

Wizz Air W61431

2 ч. 10 мин.

18:00 WAW Варшава (Фредерик Шопен)

20:10 BGY Милан Бергамо

1 ч. 45 мин.

Пересадка в аэропорту

Ryanair FR48771 Выполняется авиакомпанией Malta Air

1 ч. 25 мин.

21:55 BGY Милан Бергамо

23:20 CAG Кальяри

Прибытие: вт, 7 февр. 2023 г. | Время в пути: 5 ч. 20 мин.

Полезные сведения

Авіапереліт Варшава-Кальярі

Джерело: складено автором

Выброс CO₂ на 24 % меньше

Ryanair + LOT 12:20 CAG → 22:20 WAW 10 ч. 2 пересадки BLQ, WRO

Предложений: 3, от 3 595 грн.

Посмотреть →

Выполняется совместно с авиакомпанией Malta Air

Туда сб, 11 февр. 2023 г.

везде указано местное время

Ryanair + LOT 12:20 CAG → 22:20 WAW 10 ч. 2 пересадки BLQ, WRO

Выполняется совместно с авиакомпанией Malta Air

▶ Ryanair FR3969I Выполняется авиакомпанией Malta Air

1 ч. 20 мин.

12:20 CAG Кальяри

13:40 BLQ Болонья Интернэшнл

2 ч. 55 мин. Пересадка в аэропорту

▶ Ryanair FR7280

1 ч. 40 мин.

16:35 BLQ Болонья Интернэшнл

18:15 WRO Вроцлав

3 ч. 10 мин. Пересадка в аэропорту Длительное ожидание

LOT LO3860

0 ч. 55 мин.

21:25 WRO Вроцлав

22:20 WAW Варшава (Фредерик Шопен)

Прибытие: сб, 11 февр. 2023 г. | Время в пути: 10 ч.

Переліт Кальярі-Варшава

Джерело: складено автором

Оренда транспорту на території Сардинії

The screenshot displays the Kayak website interface for a car rental search. At the top, the search parameters are: location (Cagliari, Sardinia, Italy), dates (7 Feb to 10 Feb), and time (23:00 to 10:00). The search results show a price of €19,866 for a Mercedes-Benz V-Class van. The car is described as a white van with 9 seats, 4 doors, and a manual transmission. The rental includes insurance and a 24-hour emergency service. The map shows the location of Cagliari, Sardinia, Italy.

КАРТА Кальярі, Сардинія, Італія 7 лют. 23:00 10 лют. 10:00 Бізнес Поїздки Увійти

Тип авто: Невеликі Середні Великі Джим **Ще Фургон** Скупити Ціна: €19 866 853 722 Фільтри: Агенція Усі агенції Правила Будь-які Місткість 1-6 або більше Ще

Дешево €19 866 Рекомендовано Топ-пропозиції Близько 9,9 км від центру міста

Mercedes-Benz V-Class
або подібне класу Пасажирський мінівэн

Виглядо

9 4 P Конд.

SAG: Кальярі Транофер

- ✓ Політика щодо пального: як після отримання
- ✓ Неограничений пробіг включено
- ✓ Страховання від угону авто
- ✓ Страховання громадянської відповідальності
- ✓ Страховання на випадок ДТП

EconomyBookings
€19 866
Разом

Дивитися

Живий пошук на карті

9 пропозицій від €19 866

Рис.10 Оренда транспорту на території Сардинії через сервіс Kayak

Джерело: складено автором за даними [20]